ЭКИШ МАВСУМИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 44 (8034). • 5 март, 1983 йил • ШАНБА • Баҳоси 3 тийин

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихоновнинг Греция Республикасига қилган расмий визити якунлари тўғрисидаги ахборотини тинглади. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси визит якунларини маъқуллаб, унинг натижалари тинчлик, кескинликни юмшатиш ва халқаро хавфсизлик манфаатлари йўлида иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш, СССР билан Греция ўртасида ҳамжиҳатлик муҳитини ўрнатиш, сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий ва бошқа соҳаларда Совет — Греция муносабатларини изчиллик билан ривожлантириш учун янги истиқболлар очади, деб уқтириб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси транспортда интизомни мустаҳкамлашга, йўл ҳаракати қоидаларини бузишга қарши курашни кучайтиришга, одамларни ва юкларни ташиш хавфсизлигини яхшироқ таъминлашга, гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини қўриқлашга қаратилган қонунларни такомиллаштириш тўғрисидаги таклифларни кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида Совет Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида гражданлик, оилавий ва жиноий ишлар юзасидан ҳуқуқий ёрдам бериш соҳасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек халқаро ва ички турмушнинг бир қанча бошқа масалалари кўриб чиқилди.

ДЕҲҚОН БАҲОРИ

ЭЛИМИЗГА баҳор келди. Дилимиз олам-олам қувончларга тўлди. Табиат ноз уйқусидан уйғонмоқда. Баҳор турфа гулларни кўз-кўз қилишга ошиқаётир. Кўкламнинг латофати, ҳусни, тароватн боғ-роғларда, кўм-кўк либосга бурканган қир-адрларда, гўзалликка, яшилликка интиқ одамларнинг юриш-туришларида, хурсанд боқишларида, хуш кайфиятларида намоён бўлаётир. Улар улуғ ишларни, катта ниятларни ўзларига йўлдош қилиб олганлари ҳолда фасллар келинчаги — баҳорни зарбдор меҳнатлари билан янада кўркам, янада гўзал, янада шукуҳли ва файзли қилишга бел боғлаганлар. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга оширамиз, ҳар бир соҳада, янги юксак марраларни эгаллаймиз, деб айтишмоқда совет кишилари. Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам уларга, бу жанговар чақириққа жўр овоз бўлмоқдалар.

Дарҳақиқат, бу йил олдимизда янги, юксак, шарафли ва масъулиятли вазифалар турибди. Республика қишлоқ хўжалиги илғорлари, сабзаваткорларининг яқинда бўлиб ўтган катта анжуманларида бу вазифаларни бажаришга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Элимизнинг ризқ-рўзи, дастурхонимизнинг бутлиги, тўкинлиги тўғрисида қайғуришни ҳамиша ўзларининг олижаноб бурчлари деб билиб келган деҳқонларимиз, боғбонларимиз, соҳибкорларимиз ҳаётида долзарб кунлар бошланди.

Бу табиий, албатта. Кузда уйилажак тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмонларининг салмоғи, етиштириладиган сабзавот, мева, бошқа ноз-неъматларнинг баракаси, чорвачилигимизнинг истиқболли одимлари кўп жиҳатдан айни шу кунларда қилинадиган ишларга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам халқимиз баҳорнинг бир куни йилга татийди, деб бежиз айтмайди. Аҳдига содиқ, бурчига садоқатли, матонатли, жасоратли деҳқонларимиз фурсатдан фойдаланиб, ҳозирнинг ўзидаёқ талайгина тадбирларни амалга оширдилар. Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишга астойдил бел боғлаган сабзавоткорларимиз каттагина майдонларга эртаги экинларни экиб қўйдилар. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети областимиз колхоз ва совхозларининг 1983 йилда картошка етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги тадбирларини маъқуллади. Илғор колхоз ва совхозлар ана шу тадбирлар асосида дала ишларини кучайтириб юбордилар, боғбонлар, соҳибкорлар ҳам бу йил ҳосилдорликни ошириш, аҳолига мўл-кўл узум, мева етказиб бериш учун пухта замин яратмоқдалар. Чорвадорларимиз қишловни муваффақиятли якунламоқдалар. Яйловларда эрта қўзилатиш бошлаб юборилди.

Республика партия ва ҳукумати областимиз деҳқонларининг пахтачиликдаги илғор иш усулларига юксак баҳо бердилар. «Тошкент технологияси» деб ном олган бу усулни янада такомиллаштириб, бу йил ҳам мўл, эртаки, аъло сифатли пахта етиштиришга эришиш — ҳар биримизнинг шарафли ишимиз ва виждон бурчимиздир.

Бунга эришмоқ учун бизда ҳамма имконият бор. Асосий эътибор илғор тажрибаларни, фан ютуқларини кенг жорий қилишга қаратиш билан бир қаторда ўтган йили йўл қўйилган хато ва камчиликларнинг такрорланмаслиги, резервдан тўла фойдаланишга қаратилмоғи лозим. Ҳосилдорликни ошириш — энг катта резервлардан ҳисобланади. Бундай резервлар бизда талайгина бор. Масалан, ўтган йили пахта етиштирувчи 9 райондан 7 тасида, 103 та хўжаликдан 70 тасида 1981 йилга нисбатан ҳосилдорлик камайиб кетди. Айрим ўртоқлар бунга сувнинг камчил бўлганлигини сабаб қилиб кўрсатмоқчи бўлдилар. Лекин асосий иллат бунда эмас! Илғор агротехника қоидаларига тўла риоя қилинмаганлиги, область пахтакорлар Советининг тавсиялари изчил амалга оширилмаганлиги туфайли ана шундай камчилик содир бўлди.

Ўрта Чирчиқ районидаги ер, сув, техника имкониятлари, шароитлари бир хил бўлган Куйбишев номли ва «Партия XXII съезди» колхозларини олиб кўрайлик. «Партия XXII съезди» колхозида ҳар гектаридан 32,2 центнердан ҳосил олингани ҳолда Куйбишев номли колхозда эса аранг 25 центнердан хирмон кўтарилди. Яъни бу хўжаликда 1981 йилга нисбатан гектар бошига ҳосилдорлик 7,3 центнерга, 1980 йилга нисбатан эса 4,1 центнерга камайиб кетди. Бунинг боиси шундаки, Куйбишев номли колхозда кузги шудгор чўзиб юборилгани устига эрта кўкламда ерда намни сақлаш, чигитни табиий нам ҳисобига ундириб олиш тўғрисида астойдил қайғурилмади. Бу ишни 3—4 кун ичида туғаллаш ўрнига 10—12 кунга чўзиб юбордилар. Натижада кўпчилик майдонларда чигит сув қўйилиб ундириб олинди. Далаларни ёввойи ўт босиб кетди. Ғўзанинг ўсиши сустлашди. Пискент районидаги «Пискент» совхозида ҳам худди ана шундай аҳвол рўй берди.

Бу йил ҳам ўтган йилдагидек, сув камчил бўлиши кутилмоқда. Ҳар бир колхоз ва совхозда ана шуни қатъий ҳисобга олган ҳолда иш юритиш керак.

Бирон литр сув ҳам бекор кетмасин. У экинга, ҳосилга хизмат қилиши учун бегона ўтга қарши курашмоқ лозим. Сувдан оқилона ва тежамли фойдаланишни таъминлашда ирригаторлар, мироблар, сувчиларнинг масъулиятини ошириш лозим.

Деҳқонларимиз яхши биладилар. Бегона ўт ҳақиқий ўсимликка нисбатан сувни 3—4 баравар кўп истеъмол қилади. Шунинг учун ҳам гербицидлардан фойдаланиш билан бирга шу кунларда техника ва қўл кучи ёрдамида кўп йиллик бегона ўт илдизларини даладан чиқариб ташлашга эътиборни кучайтириш керак. Бу соҳадаги белгиланган планлар, режалар тўла-тўкис амалга ошмоғи лозим.

Барча техникани ишга тўла сафарбар этиб, ерни экишга сифатли тайёрлайлик. Ер текис бўлса, агрегатлар яхши ишлайди. Чигит ернинг табиий намига бир текис, қийғос униб чиқади. Экиш экипажларининг, механизаторларнинг шайлигини яна бир бор синчиклаб текшириб чиқиш лозим.

Кейинги йилларда вилт билан зарарланган майдонлар анча кўпайиб қолди. Бундай майдонларда алмашлаб экиш қоидасига қатъий риоя қилайлик.

Баҳорги дала ишларининг сифатли ўтиши одамларга, уларнинг ишга бўлган ихлоси, меҳр-муҳаббатига боғлиқ. Шу туфайли ҳам улар тўғрисида ғамхўрликни кучайтириш партия, совет-ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг бурчидир.

Баҳор далаларга чорламоқда. Меҳнатимиз, ғайратимиз, шижоатимиз билан кўкламни янада кўркам қилайлик. Мўл ҳосилга пухта замин яратайлик!

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЎЛ ҲОСИЛГА ЗАМИН ЯРАТИШДА МАСЪУЛИЯТЛИ, ДОЛЗАРБ КУНЛАР БОШЛАНДИ • ЧИГИТНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЭКИБ, ЕРНИНГ ТАБИИЙ НАМИГА БИР ТЕКИС УНДИРИБ ОЛИШ УЧУН ТАЙЁРГАРЛИК ИШЛАРИНИ СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК • ЭКИШ АГРЕГАТЛАРИНИНГ ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН ВА УНУМЛИ ИШЛАШИ УЧУН ҲАММА НАРСА ШАЙ БЎЛСИН.

ЯККАБОҒСОЙ ЯЙЛОВЛАРИДА

ОҲАНГАРОН РАЙОНИДАГИ С. РАҲИМОВ НОМЛИ СОВХОЗ ОТАРЛАРИДА ЭРТА ҚЎЗИЛАТИШ ҚИЗҒИН ПАЛЛАГА КИРДИ

СОВХОЗ директори Соғлом Болашев кўкламги дала ишлари бошланиб кетганлиги учун бизга ҳамроҳ бўла олмаслигини айтиб, узр сўради:

— Чорвачилик партком секретари Сайфиддин Йўлдошев оталиғида. Сизларни қизиқтираётган масалаларнинг ҳаммасига шу кишидан юз фоиз жавоб олаверасизлар. Бу соҳадаги факт ва рақамлар у кишига ёд бўлиб кетган.

Идорадаги суҳбатимиз Яккабоғсойни қоралаб йўлга чиққанимиздан сўнг ҳам давом этди. Икки томони баланд тоғлар билан ўралган сойнинг ўнқир-чўнқир йўлини писанд қилмай илдам елиб бораётган янгигина «Нива» енгил автомашинаси илғор чўпон Бойқўзи Абдиевга мукофотга берилган экан.

— Совхоз дирекцияси, партия комитети чўпонларимизни тоғ шароитига мослашган шундай енгил машина билан таъминлаб тўғри иш қиляпти, — дейди бош зоотехник мамнунлик билан.

— Уларнинг хурсандлигини айтмайсизми, — қўйчилик бригадаси бошлиғи Кўчбой Холиқов суҳбатга қўшилди. — Фақат машина эмас, уларнинг қишлик рўзғорлари учун зарур бўладиган ҳамма нарса куздаёқ ғамлаб берилади. Ҳеч нарсадан толиқмайдилар.

— Ҳа, чўпонларнинг меҳнати оғир, ташвиши кўп, — деб қўйди бош зоотехник Тўлқин Тўраев қорли тоғ тизмаларига тикиларкан. — Меҳнатлари ҳам шунга яраша қадрланиши керак.

Узоқдан қўй-қўзиларнинг маъраши қулоққа чалинди. Яна бироз юргандан сўнг қўралар кўзга ташланди. Тик тоғ бағрида жажжи қўзичоқларни эргаштириб, юзлаб қўйлар ўтаяпти.

— Бу Бойқўзи Абдиевнинг отари, — изоҳ берди партком секретари. — Эрта қўзилатишни биринчи бўлиб бошлаб берган.

Машинадан тушдик. Тоғ шамоли димоққа урилди.

— Тоғ ҳавоси шунақа, — деди Бойқўзи ака бизни илиқ кутиб олар экан. — Кечагина кунлар илиб кетиб, қўй-қўзилар-у, чўпон-чўлиқлар яйраб қолишганди. Бугун эса яйловга қор тушиб, изғирин шамол кўзни очирмаяпти.

— Бўғоз совлиқлар билан янги туғилган қўзиларнинг аҳволи қандай? — ташвишланиб сўради бош зоотехник.

— Кўнглимиз тўқ, аввалдан чорасини кўриб қўйганмиз.

... Бойқўзи отасига ёрдамчи чўпон бўлиб тайинланганида 14 ёшли ўсмир эди. Шундан бери орадан 35 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Бош чўпон сифатидаги иш тажрибаси ва маҳоратига изоҳ бериш шарт эмас. Эрта қўзилатишнинг моҳиятини, ўзига хос масъулиятини яхши тушунади.

Шундай бўлсада, Т. Тўраев ҳақиқий аҳволни ўз кўзи билан кўриш учун совлиқлар қўзилаётган қўралар томон юрди. Биргалашиб қўраларни айландик. Бўғоз совлиқлар алоҳида хонада. Уларга кунига икки килограммдан сифатли пичан, 200 граммдан омихта ем бериляпти. Қўзилаган совлиқлар алоҳида иссиқ хонада боқилмоқда. Эгиз қўзи берган совлиқлар учун эса алоҳида, кичикроқ хона жиҳозланган. Полга қуруқ похол тўшалган.

— Янги туққан совлиқларнинг кунлик рационига икки килограммдан силос қўшганмиз, — деди бош чўпон. — Бу уларнинг сутини кўпайтириб, қўзиларнинг тез ва дуркун ўсишига ёрдам беряпти.

Отарда сақмончилар етарли. Бойқўзи аканинг ўғли Ҳайтбой, қизи Улбуви ва турмуш ўртоғи Умриниcалар ҳам бу нозик касбни тўла ўзлаштириб олишган. Катта ўғли Усмонали эса отасига ёрдамчи чўпон.

— Бойқўзи ака ҳар томонлама бой-бадавлат чўпонларимиздан, — таърифлайди С. Йўлдошев. — Етти ўғил, тўрт қиздан иборат катта оиланинг бошлиғи. Отардаги ҳар бош қўй учун йил давомида 50 тийиндан ойлик маош олади. Ўтган йил якунида эса планга қўшимча олинган қўзи, жун ҳисобига яна 2 минг сўмлик яхлит мукофот олди.

— Бу йил ҳам совхозда биринчиликни қўлдан бермайдиганга ўхшайдилар, — деди К. Холиқов ён дафтаридаги рақамларга кўз ташлаб. — 1 мартгача 464 совлиқдан 210 бош қўзи олинди. Шундан 38 таси эгиз. Демак, ҳар юз бош совлиқдан ҳозирча 122 бошдан қўзи олиняпти. Бу пландагидан 30 бош, шахсий мажбуриятдагидан 2 бош кўп.

Бош чўпон бизни ичкарига таклиф қилди.

Ичкари кирдик. Полга гиламлар тўшалган. Хона тўрида турли хил янги матолардан қавилган кўрпа-тўшаклар дид билан тахлаб қўйилган. Бир томонида ялтироқ шкаф, унинг ёнида китоб жавонлари.

Биз радиоприёмник билан экрани катта телевизорни кўриб, чўпонга савол назари билан қарадик.

— Совхозимиз раҳбарлари биз чўпонлар учун атайлаб сим тортиб, электр олиб келишди, — деди у. — Энди отарлардаги уйларимиз ҳам электр нури билан ёритиляпти.

... Хуллас чўпонларнинг меҳнатлари самарали, турмушлари чиройли. Биз Яккабоғсой яйловидан ана шундай тасаввур билан қайтдик.

Йўлакай совхоз отарларида эрта қўзилатиш қандай бораётгани ҳақидаги суҳбатимиз давом этди. Хўжаликда жами 8788 бош қўй, шу жумладан 3750 бош совлиқ бор. Ҳозир уч отарда эрта қўзилатиш қизғин паллага кирди. Шу кунгача 550 дан зиёд қўзи олинди. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда ҳар юз бош совлиққа ўртача 113—114 бошдан қўзи тўғри келяпти. Бу социалистик мажбуриятдагидан ҳам кўп.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● Суратларда: бош зоотехник Т. Тўраев (ўнгда) бош чўпон Б. Абдиев билан суҳбатда; қўй-қўзилар яйловда.

Ж. Номозбоев фотолари.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

✦ ХАРЬКОВ. Харьков фитотрони тўла қувват билан ишлай бошлади. Сунъий иқлим ҳосил қилувчи мамлакатдаги ана шу энг катта комплекслардан бири В. Я. Юрьев номидаги Украина ўсимликшунослик, селекция ва генетика илмий-тадқиқот институтида яратилган. Селекциячилар ҳар қандай об-ҳаво шароитларини вужудга келтириш имкониятига эга бўлдилар, бу эса серҳосил навлар ва гибридларни яратиш муддатларини кескин қисқартиради. Бу ерда теплицалар ва турли камераларнинг умумий майдони 1500 квадрат метрни ташкил этади.

✦ ФРУНЗЕ. Иссиқкўл области деҳқонлари ерларга яхоб беришга киришдилар. Бедапоялар, мева дарахтларининг ости суғорилмоқда. Республика сувчилари ана шу самарали агротехника усулини 300 минг гектар майдонда қўллашга қарор қилишган. Бу эса ўтган йилдагидан анча кўпдир. Сувчиларнинг меҳнатини енгиллаштириш учун марказий Тянь-Шанда, Чуй ва Таласс водийларида, бошқа баланд тоғли зоналарда йиғма қувур ўтказгичлари бўлган кўчма насос станцияларидан кенг фойдаланилмоқда.

✦ ТБИЛИСИ. Янги моделдаги «Сакартвело» чой йиғиштирувчи машинаси Грузия чойзорларида чой барги терувчиларнинг меҳнатини енгиллаштиради. «Грузсельмаш» заводининг коллективи шундай машиналарни тайёрлай бошлади. Бу машина ўзининг ўтмишдошларига қараганда анча серунум бўлиб, 55 кишининг ишини бажаради.

✦ АШХОБОД. Туркманистон деҳқонлари беда экишни бошлаб юбордилар. Пахтадан кейинги энг яхши экин ва оқсилга бой бўлган бу озуқабоп экин фақат алмашиб экиш далаларигагина экилади. Бу йил янги уруғликлари ўтган йилдагидан кўпроқ — 56 минг гектардан зиёд майдонга экишга қарор қилинди. Кўп йиллик ўтларнинг бир қисмини маккажўхори, арпа ва бошқа озуқабоп экинлар билан қўшиб экиш мўлжалланган. Бу эса битта майдондан икки марта озуқабоп экин ҳосили олишга имкон беради.

(ТАСС мухбири).

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА СЛЁТИДАН

ШОН-ШУҲРАТ МАЙДОНИ

Республика ёш маккажўхорикорларининг 4 март куни Тошкентда бўлиб ўтган слётида янги юксак марраларни эгаллаш йўллари муҳокама қилинди. Слётда комсомол ёшлар коллективларининг 1982 йилдаги иш якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг талаблари асосида ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида дон етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари В. А. Аллаярмуродов доклад қилди.

Докладчи ва слётда сўзга чиққан бошқа кишилар партия билан ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли ёш деҳқонлар Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг асосий участкаларидан бирида серунум ишлаш, ижодий куч ва ғайратларини сарфлаш учун кенг имкониятларга эга эканликларини айтдилар.

Республика комсомоллари маккажўхори майдонларини оталиққа олган йиллар мобайнида бундай экин майдонлари 65 минг 800 гектардан 300 минг гектарга етди. Ялпи дон йиғиштириб олиш шу вақт ичида олти баравар ўсди. Ҳар бир центнер маҳсулот учун меҳнат сарфи ва унинг таннархи анча камайди.

Меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш, юксак шахсий масъулият, маккажўхори етиштиришнинг илғор усулларидан моҳирона фойдаланиш, деб таъкидлашди нотиқлар, икки юздан ортиқ комсомол ёшлар коллективларига дон етиштиришда юз центнерлик маррадан ўзиб кетишларига имкон берди. Қашқадарё область «Қорабоғ» совхозидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати З. Пардаева, Сурхондарё областининг «Пограничник» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Бўриев, Андижон областидаги «Савай» совхоз-техникумидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Маматқодиров, Самарқанд областидаги Навоий номли колхоздан СССР Давлат мукофотининг лауреати Ж. Қўшоқов ва бошқа илғор маккажўхорикорлар бошлиқ бригадалар ўтган йили зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Мазкур коллективларнинг тажрибаси суғориладиган деҳқончилик шароитида гектаридан юз центнер дон йиғиштириб олиш ҳали чегара эмаслигини кўрсатди.

Энг яхши механизаторлар тўплаган тажриба барча ёш деҳқонларнинг мулкига айланиши зарур. Айни вақтда ўтган йилги ишларни таҳлил этиш кўпгина коллективлар маккажўхори етиштиришнинг илғор технологиясидан ҳали кам фойдаланаётганликларини кўрсатди, дейилди слётда.

Слёт иштирокчилари 1983 йилда республикада дон учун экиладиган маккажўхори майдонини 340 минг гектарга етказиш кераклигини таъкидладилар. Комсомолларнинг маккажўхори етиштиришга ихтисослашаётган совхозларни оталиққа олишга алоҳида эътибор бериши талаб қилинади. Янги ташкил қилинган дон-чорвачилик совхозлари комсомол ташкилотлари куч-ғайрат сарфлаши лозим бўлган муҳим объектдир. Ҳозирнинг ўзидаёқ республикада юздан ортиқ шундай совхоз бор.

Слёт қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини, СССР Озиқ-овқат программасини бажаришга ўзлари қўшадиган ҳиссани кўпайтиришга тайёр эканликлари тўғрисида гапирдилар. Йиғилиш аҳли барча маккажўхорикорларни ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини икки ярим миллион тонна маккажўхори дони етиштириш билан нишонлашга даъват этдилар.

1982 йилги социалистик мусобақа ғолиблари бўлган комсомол комитетлари ва ишлаб чиқариш коллективларига тантанали вазиятда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва мева-сабзавот хўжалиги министрликлари ҳамда республика қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзлари комитетининг Қизил байроқлари топширилди. Ўзбекистоннинг рекорд ҳосил йиғиштириб олган энг яхши маккажўхорикорларига эсдалик совғалари берилди.

Слётда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов, ВЛКСМ Марказий Комитети секретари М. К. Долгушкин сўзга чиқдилар. Слёт ишида КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Б. М. Истомин иштирок этди.

Слётда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёш маккажўхорикорларининг делегациялари қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ШАРОИТИ ВА ИНТИЗОМ

МУҚИМ коллективни вужудга келтириш, ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомининг мустаҳкамланиши кўп жиҳатдан корхоналарда ишчи-хизматчиларга яратиб берилган қулайликларга, маданий-маиший шароитларга ҳам боғлиқдир. Шунинг учун ҳам ўн биринчи беш йилликда партия томонидан узоқ муддатга мўлжалланган социал программани амалга оширишни давом эттириш йўли белгиланган. У совет кишиларининг меҳнат, дам олиш ва маданий-маиший турмуш шароитини яхшилашга қаратилгандир. Тошкентдаги «Миконд» заводи касаба союз комитетининг раиси В. П. ЧЕСНОКОВ мухбиримиз билан суҳбатда шу соҳада корхонада амалга оширилаётган тадбирлар, уларнинг самараси ҳақида гапириб берди:

— МУҚИМ коллективларни вужудга келтириш, ишчи кучи қўнимсизлигини камайтиришга эришиш давримизнинг энг муҳим вазифаларидан ҳисобланади. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи зиммасидаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Шунинг учун ҳам бу йўналишда катта ишлар қилинмоқда. Буни корхонамиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Ҳаммага маълумки, кадрлар қўнимсизлигининг асосий сабабларидан бири фақатгина олинаётган иш ҳақи миқдорининг қаноатлантирмаётганлигида эмас. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, у асосан коллективдаги маънавий муҳитнинг носозлигига, қулай маиший шароитларнинг йўқлигига, инсоннинг маданий эҳтиёжлари тўла қондирилмаётганлигига боғлиқ экан. Шунинг учун ҳам заводимиз маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари бу масалаларга эътиборни кучайтирдилар.

Муқим меҳнат коллективини вужудга келтириш масаласи мураккаб масаладир. Уни комплекс йўл билан ечиш мумкин. Шунинг учун ҳам меҳнатнинг ижтимоий-маиший шароитларини ва ишчи-хизматчилар турмушини яхшилаш масалалари коллективни социал-иқтисодий ривожлантириш бўйича тўққизинчи беш йилликка мўлжалланган планига ҳам киритилган эди. Шундан бери ўтган вақт давомида белгиланган тадбирларни амалга ошириш юзасидан муайян ишлар қилинди.

Илгари цехлардаги шароитлар санитария нормалари талабларига жавоб бермас, ишчиларнинг дам олиши учун деярли ҳеч қандай имконият йўқ эди. Корхонамизда ишловчиларнинг асосий кўпчилигини аёллар ташкил этишини ҳисобга олсак, бу масаланинг нақадар долзарблиги янада тушунарли бўлади. Чунки, ишчи хотин-қизларга иложи борича кўпроқ қулайликлар вужудга келтириш керак.

Шунинг учун ҳам ўнинчи беш йилликда деярли барча цехларда қулай кийиниб-ечинадиган хоналар, дам олиш хоналари, қизил бурчаклар барпо этилди. Социал объектлар қурилишига ҳам эътибор кучайтирилди. Ишчиларимиз сонининг йил сайин ортиб бориши бундай масалаларни зудлик билан ҳал қилишни тақозо этди. Шунинг учун ҳам болалар боғчаси ва пионер лагери қурилишини бошлаб юбордик. Шу объектларни барпо этиш учун 970 минг сўм маблағ ажратилди. 1981 йилда ишга топширилган болалар боғчаси ишчиларимизнинг 300 дан ортиқ жажжи фарзандларини ўз бағрига олди. Бир йилдан кейин эса санаторий типидаги пионер лагери фойдаланишга топширилди. Унда бир мавсум давомида ишчи-хизматчиларимизнинг 1000 фарзанди дам олади. Ана шу икки муҳим объект қурилиши самараси дарҳол сезилди. Болалар муассасалари йўқлиги сабабли корхонамиздан бўшаб кетувчи ишчи аёллар сони кескин камайди.

Заводимиз меҳнаткашларига тиббий ёрдам кўрсатишни яхшилаш масалаларига ҳам эътиборни кучайтирдик. Бунинг учун кўп миқдорда маблағ сарфланди. Натижада тиббий муассасаларнинг бутун бир комплекси вужудга келтирилди. Ҳозирги вақтда медицина-санитария қисми ва санаторий-профилакторий коллектив хизматида. Уларда ҳар йили мингдан ортиқ ишчи ўз саломатлигини мустаҳкамламоқда. Намунали медицина муассасаси номини олиш учун мусобақага қўшилган профилакторийимизни янада кенгайтириш, бу билан дам олувчилар сонини кўпайтириш учун реконструкция ишлари олиб борилмоқда.

Коллективимизнинг кўпчилигини ёшлар ташкил этишади. Ишчи-хизматчиларимизнинг 55 проценти ҳали 26 ёшга ҳам кирмаган йигит ва қизлардир. Илгари дам олиш зоналари, спорт базалари, клублар бўлмаганлиги учун ёшлар ўртасида қўнимсизлик анча кучли эди. Ҳозир эса тамомила бошқа манзарани кўрасиз. Заводимизнинг Чимёнда «Баланд соҳил» дам олиш зонаси бор. Бундан ташқари, Сирдарё ёқасида овчилик хўжалиги ва дам олиш базаси ишлаб турибди. Бу маданий ҳордиқ чиқариш масканларида ҳар йили юзлаб ишчи-хизматчиларимиз бўлишяпти.

Спорт билан шуғулланувчилар учун ҳам анча дуруст шароитлар вужудга келтирилди. Бизда велотуризм, тоғ чанғиси, оғир атлетика, футбол, волейбол, теннис ва бошқа қатор секциялар ишлаб турибди. 595 киши ГТО нишонларини олишган. Ишчи-хизматчиларимиз ичидан спортнинг ҳар хил турлари бўйича 3 нафар спорт мастери, 6 нафар мастерликка номзод, 32 нафар биринчи разрядли кишилар етишиб чиқди.

ИЛҒОР ТАЖРИБА—ҲАММАГА

Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида мунтазам машғулотлар бўлиб турибди. Юзлаб ёш ишчилар, йигит-қизлар уларнинг машғулотларида қатнашиб, бўш вақтларини самарали ўтказмоқдалар. Ҳозирги вақтда ишлаб турган дискотека, эстрада миниатюралар студияси, иккита вокал-чолғу ансамбли, ўзбек миллий чолғу ансамбли, каттагина фондга эга бўлган бадиий адабиётлар кутубхонаси ишчи-хизматчиларнинг бўш вақтлари фойдали ўтишига ёрдам бермоқда.

Коллективнинг ижтимоий-маиший турмуш ва меҳнат шароитларини яхшилаш билан боғлиқ бўлган муаммоларнинг ҳал қилиниши ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йилида катта меҳнат ютуқларига эришишга ёрдам берди. Шу давр ичида ишлаб чиқариш ҳажми 27,9 процент ошди, меҳнат унумдорлигининг ортиши эса 18,5 процентни ташкил этди. Давлат плани ҳар йили зиёдаси билан адо этилмоқда. Қўшимча кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқ 2 миллион 400 минг сўм ортиғи билан бажарилди.

Биз коллективимизнинг турмуш ва меҳнат шароитларини яхшилашга қаратилган тадбирларни амалга оширишни давом эттирамиз. Бунда, айниқса, ишчи-хизматчиларнинг рўзғор ишларига, магазинлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари корхоналарига қатнаш, уй меҳнати, болаларни тарбиялашга кетадиган вақтларини тежашга қаратилган чораларни кўришни назарда тутяпмиз. Бу йўлда маълум ишлар ҳам қилинди. Заводимизда омонат кассаси очилди. Соат ва бошқа рўзғор техникасини ремонт қилувчи устахона ишлаб турибди. «Океан» магазини микондчилар хизматида. Бу тадбир ҳам ишчилар вақтини анча тежаш имконини бермоқда.

Биз КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида хизмат кўрсатувчи тармоқлардан умумий овқатланиш корхоналари ишини ҳам қайта ташкил этдик. Завод ошхонаси, буфетлари хизмат кўрсатиш маданиятини янада яхшиламоқдалар. Уларнинг иш вақти ишчилар ишдан сўнг сут, масаллиқлар ва бошқа шу каби озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилишларига мослаб ўзгартирилди.

Ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган социал-иқтисодий ривожланиш планида кўпгина тадбирларни амалга ошириш назарда тутилган. Биз 450 ўринли ёшлар ётоқхонаси қурамиз. Медицина-санитария қисми ҳузурида 100 ўринли стационар ишга туширилади. 720 ёш йигит-қизлар касб ўргатувчи ҳунар-техника билим юрти очилади. Профилакторий янада кенгайтирилади. Ишлаб чиқариш цехларида қулай маиший шароитлар вужудга келтириш давом эттирилади. Анчагина миқдордаги маблағ маданий-оммавий ишларни ривожлантириш, спорт базасини кенгайтиришга сарфланади.

Ишимиз тажрибаси ҳар бир меҳнат коллективи инсоннинг камол топиши учун жуда қулай имкониятларга эга эканлигини кўрсатиб турибди. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг муҳим омили бўлган ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий-маиший, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш соҳасидаги ишларни доим эътиборимиз марказида тутамиз.

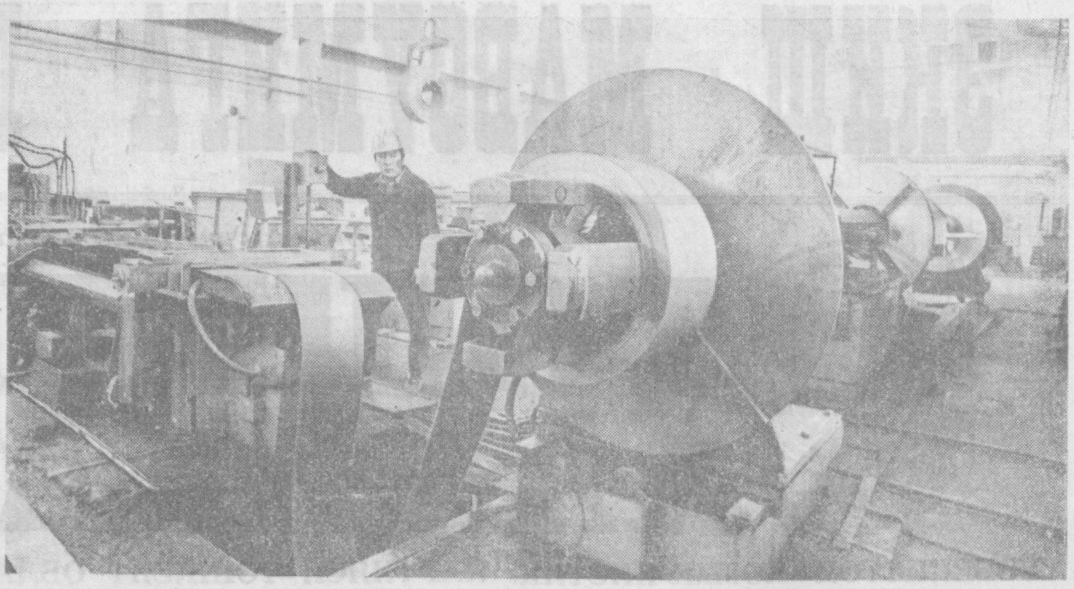

● Чирчиқ трансформатор заводи коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори унинг сифатини ҳам муттасил яхшилаб бормоқда. Бунга коммунистик меҳнат зарбдори Илёс Қурбоналиев ҳам ўзининг ҳиссасини қўшаяпти. Моҳир ишчи трансформатор учун ишлатиладиган пўлатни кўндалангига қирқадиган иккита автоматик линияни бошқариб, смена нормасини анча ошириб адо этяпти.

Р. Шамсиддинов фотоси. [ЎзТАГ].

СИФАТ НАЗОРАТДА БЎЛСИН

Чирчиқ шаҳри саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари халқ контроли группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари қизғин давом этмоқда. Йиғилишларда группа ва постларнинг ҳисобот давридаги фаолияти чуқур таҳлил қилиниб, навбатдаги вазифалар белгилаб олиняпти.

Яқинда «Узбекхиммаш» заводи кенг истеъмол моллари цехи халқ контроли группасининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Группа аъзолари маҳсулот сифатини ошириш устида алоҳида назорат ўрнатганлар. Бу соҳада коллектив ўтган йили 10 марта классли ўринни эгаллади. Ҳозир тайёрланаётган ялпи маҳсулотнинг 37 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Халқ контроли группасига 20 назоратчи бирлашган. Йиғилишда ҳисобот доклади қилган группа раиси В. А. Каменченко илғор назоратчилар бажараётган ишларга муносиб баҳо берди. Пардозловчилар Ф. Решетникова ва Л. Холхўжаева группа ўтказаётган рейдларда актив иштирок этиб келмоқдалар. Айни пайтда улар ишлаб чиқаришда ҳам шахсий намуна кўрсатмоқдалар. Кунлик топшириқларни доимо 130—140 процентдан адо этиб бошқаларни олға томон етакламоқдалар.

Ўтган йили цех халқ контроли группаси аъзолари 12 марта планли рейд ўтказдилар. Рейдлар давомида материаллар ва энергетика ресурсларидан фойдаланиш, социалистик мулкни сақлаш, маҳсулот сифатини ошириш алоҳида назоратдан ўтказилди. Рейдлар натижасида йил давомида 5 тонна зангламайдиган пўлат ва кўплаб энергияни иқтисод қилиш имкони яратилди.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ГРУППАЛАРИДА ҲИСОБОТ САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

93-ихтисослашган трестнинг «Промтехмонтаж» бошқармаси халқ контроли группаси ҳисобот-сайлов йиғилиши ҳам йиғилганларнинг активлигида ўтди. Докладчи группа раиси В. Е. Рябцева бошқарма коллективи бажараётган ишларни чуқур таҳлил қилди. Монтажчилар сентябрь ойидаёқ юбилей йили планини бажариб қўйишган эди. Иш вақтидан унумли фойдаланишда назоратчилар коллективга катта ёрдам беришяпти. Улар ўтказган рейдларнинг бир қисми ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга бағишланди. Бундан ташқари машина ва механизмлардан фойдаланиш, уларни асраш бўйича ҳам бир қатор текширувлар ўтказилди. Таъминот устидан ҳам пухта назорат ўрнатилган. Жамоатчилар талаби билан «Электрохимпром» бирлашмаси аммиак ишлаб чиқариш комплекси қурилиши учун ускуналар етказиб бериш тезлашди.

Йиғилишларда КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари асосида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, давлат планларини сўзсиз бажариш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Ҳали ҳам бир қатор участкаларда иш вақти беҳуда исроф бўляпти. Материаллар таъминоти ёмонлиги учун бригадалар тўла қувват билан ишлай олмаяпти. Халқ контроли группалари мана шу соҳаларга эътиборни қаратишлари керак.

Бундан ташқари назоратнинг ошкоралигини таъминлаш ҳам муҳим вазифа ҳисобланади. Ҳар бир текширув якуни турли формаларда оммага маълум қилиб борилиши керак. Шунда назоратнинг тарбиявий роли ошган бўлади.

В. БАРМАКОВ,
«Социалистический Чирчик» газетаси редакторининг ўринбосари.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

Бригада пудрати ва муаммолари

Меҳнат коллективларининг бригада пудрати методи асосида ишлаши борасида Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасида анчагина тажриба тўпланган. Ана шу ибратли тажриба бир неча бор Ўзбекистон телевидениеси орқали тарғиб қилинди.

Яқинда бригада пудрати асосида ишлаш муаммоларини Тошкент трактор заводи ва «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг бир группа ходимлари «зангори экран» орқали кенг муҳокама қилдилар. Муҳокамада Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети секретарининг ўринбосари Н. Белозёров, касаба союз комитети раисининг ўринбосари А. И. Юхненко, йиғув цехи бошлиғи А. Х. Хушматов, участка мастери А. В. Федюшина, бригада бошлиғи Г. А. Морарoв, «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилоти секретари Т. Ф. Крущельницкий ва бригада бошлиқлари Т. И. Игумнов, А. П. Громова, цех бошлиғи К. Утеулиев, цех бошланғич партия ташкилоти секретари Н. М. Тоштамов ўртоқлар қатнашдилар.

Улар бригада пудрати методи бўйича ўз корхоналарида қўлланган тажриба билан ўртоқлашдилар. Бу усулнинг афзалликлари тўғрисида тўхталдилар. Шунингдек, бригадаларни ташкил этишга расмиятчилик нуқтаи назаридан қараб бўлмаслигини таъкидладилар. Бригада пудрати методига ўтиш катта ташкилотчиликни, ижобий изланишни талаб қилишига эътибор қаратилди.

А. АЗИМОВА.

ҚУРИЛИШ ХАБАРЛАРИ

БИРИНЧИ ЎРИНДА

1-УЙСОЗЛИК комбинатининг 31-қурилиш бошқармаси коллективи республикамиз пойтахтининг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракати давомида илғорлар тажрибаси ва ташаббуслар кенг жорий қилинмоқда. Барча бинокорлар москваликлар изидан бориб меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, қурилиш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Бошқарманинг Тожимаҳамад Жалилов бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси коллективи бригадалараро меҳнат беллашувида доим юқори ўринларни эгалламоқда. Бу аҳил ва иноқ бригада аъзолари шу йилнинг январь ва февраль ойларида ҳам жуда самарали ишладилар. Бригада пудратини қўллаш туфайли топшириқларни 20—25 процент ортиғи билан бажаришмоқда, қурилиш сифатини яхшилашмоқда. Шунинг учун ҳам коллектив ўтган икки ойда ғолиблик қилди: қурилиш бошқармаси ва жамоатчи ташкилотларнинг кўчма вимпелини қўлида сақлаб қолди.

УНУМЛИ ИШЛАШЯПТИ

АБДУРАҲМОН Булатов бошчилигидаги комплекс коммунистик меҳнат бригадаси 153-қурилиш трестининг илғор коллективларидан ҳисобланади. Бир неча йилдан бери бригада пудрати асосида меҳнат қилаётган бинокорлар объектларни доим барвақт ишга туширишга муваффақ бўлмоқдалар. Шу кунларда улар ўқув-машқ базаси комплекс бинолари қурилишида ишлаб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ҳар куни топшириқни 120—130 процентдан бажаришяпти.

Бригадага 18 бинокор бирлашган. Уларнинг ҳар бири бир нечтадан касбни билишади. Шунинг учун ҳам меҳнатлари доим унумли ва сифатли бўлмоқда. Айниқса, монтажчи Г. Нурматов, ғишт терувчи Н. Мухамедшин, дурадгор Р. Хисматуллинлар ишда ҳаммага намуна бўлишяпти. Меҳнат интизомига қатъий амал қилаётган коллектив шу йилнинг икки ойлик топшириғини барвақт бажарди. Қўшимча 5 минг сўмлик атрофида қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

М. ФЕЛЬДМАН.

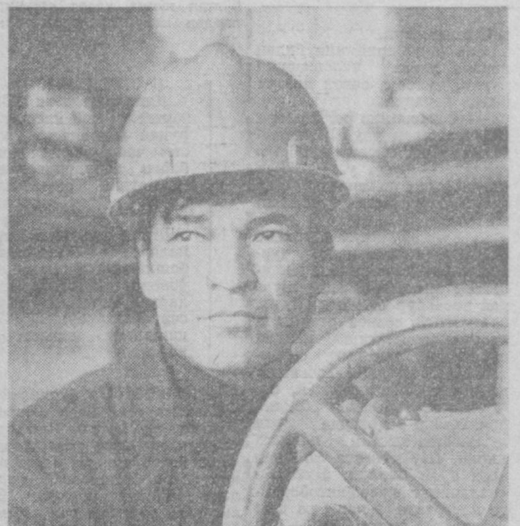

● Тошкент ГРЭСи энерго блоклари машинисти Суннатулла Очилов ўзининг унумли ва самарали меҳнати билан коллектив ҳурматини қозонган. Коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номни муносиб оқлаб келаётган бу энергетик шу кунларда қудратли агрегатларнинг бир маромда ишлашини таъминлаяпти.

Суратда: С. Очилов иш устида.

В. Сироткин фотоси.

АВТОЗАВОДДА АМАЛИЙ МАШҒУЛОТ

Районда иккита ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти мавжуд. 158-қишлоқ ҳунар-техника билим юртида 800 дан ортиқ ёшлар таълим олмоқда. Назарий билимни амалий машғулотлар билан боғлаш самарали натижалар бермоқда.

Ҳозир Горький номли автомобиль заводида билим юрти мастери О. Убайдуллаев бошлиқ 30-нафар битирувчи курс талабалари ўз билимларини амалий машғулотлар билан мустаҳкамлашмоқда.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ,
Бекобод райони.

МЎЛ ҲОСИЛ УСТАЛАРИ

ЎРИНБОЙ УЗОҚНИ КЎЗЛАЙДИ

ЛАВҲА

РАДИОДАН ёқимли куй таралди. Бир оздан сўнг бу куйга «Қаро кўзим» қўшиғи уланиб кетди. Пиёладаги қайноқ чойни эндигина хўплашга чоғланган Ўринбой ака бир лаҳза барча ташвишларини унутиб, мафтункор санъат сеҳрига асир бўлди...

— Қандай ажойиб, — хаёлидан ўтказди у. — Оҳангнинг нафислиги-ю, сўзларининг маънодорлиги!.. Куни билан қилинган меҳнатнинг чарчоғи ҳам унутилгандек бўлди-қўйди.

Ўринбой ака ҳақиқатан ҳам қўшиқ шайдоси. Айниқса, у даладаги жўшқин меҳнатдан сўнг сўлим масканга айлантирилган шинам шийпонда қир-адирлардан эсаётган майин шаббодадан роҳатланганча куй тинглашга ишқибоз. Унинг фикрича, ҳар куни ана шу тақлидда бир лаҳзагина ҳордиқ чиқаришнинг ўзи бой маънавий озуқадир. Натижада кайфиятинг чоғ бўлади, унумли меҳнат қиласан. Бунга у узоқ йиллик меҳнат тажрибаси асосида ишонч ҳосил қилган. Ҳозир ҳам негадир бригадирнинг хаёллари уни ўтган йилларда бўлиб ўтган воқеалар сари етаклади...

1977 йилнинг март ойи эди ўшанда. Ўзбекистон Компартияси Чиноз район комитети бюросининг қарорига мувофиқ тажрибали пахтакор Ўринбой Акромов Навоий номли колхознинг энг қолоқ бригадасига ишга юборилди. Бу бригадада ҳар гектар ердан 29 центнердан ҳосил олинган эди, холос.

Янги бригадир дарҳол ишга киришди. У пахта етиштириш агротехникасида йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни тузатиш чораларини кўриш билан бир вақтда дала шийпонини қайта қуришни ҳам бошлаб юборди. Чунки аввалги шийпон мутлақо талабга жавоб бермасди. Меҳнаткашлар бу ерда кўнгилли ҳордиқ чиқара олмасдилар. Тушда иссиқ овқат ташкил этилмасди. Шу туфайли колхозчилар овқатланиш учун уйларига қатнашга, иш вақтини кўп қисмини йўқотишга мажбур бўлардилар.

Дала шийпони жадал суръатларда битказилди. Радио, телевизор, шахмат-шашка, шунингдек, турли жиҳозлар келтириб қўйилди. Энди бригада аъзоларининг ана шу жойда кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари, тушликда иссиқ овқат, кун бўйи эса қайноқ чой билан таъминланишлари қатъий йўлга қўйилди. Меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Бу тадбирларнинг ўз вақтида бажарилиши яхши натижаларга олиб келди. Шу йилнинг ўзидаёқ бригадада мавжуд 105 гектар ердан 43,7 центнердан ҳосил олинди.

Кейинги йиллар мобайнида янги ерларни ўзлаштириш, экин майдонларини яхлитлаб, машина-механизмлардан унумли фойдаланиш ишларига ҳам жиддий эътибор берилди. Фойдаланилмай ётган 18 гектар ер қисқа фурсатда оборотга киритилди. Бригаданинг умумий ер майдони 7 та яхлит карта ҳолига келтирилди. Экин майдонларининг умумий ҳажми 132 гектарга етди.

Ўринбой аканинг ҳаётида 1979 йил якуни унутилмас из қолдирди. Бригада меҳнаткашлари ана шу йил пахта ҳосилдорлигини 50,1 центнерданга етказиб, зиммадаги юксак социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришганди. Коллектив стахчисининг кўксини учинчи даражали Меҳнат шуҳрати ордени безаганди.

Азамат деҳқонлар бу ютуқлар билан чегараланиб қолишмади. Улар уста пахтакор Ўринбой ака бошчилигида йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб бормоқдалар. 1980 йил ҳар гектар ердан 53 центнердан хирмон уйилган бўлса, бу кўрсаткич келгуси йили 59,1 центнерданга тўғри келди.

Ўтган юбилей йили ҳосили учун бўлган кураш, айниқса, машаққатли ўтди. Мавжуд 80 гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» олишга бел боғлаган деҳқонлар об-ҳавонинг инжиқликларига қарши мардонавор курашдилар. Ана шу пайтда чигитни экишдан тортиб, то ҳосилни йиғиштириб олгунча алоҳида жонбозлик кўрсатган механизатор Мўминжон Мавлонов бошқаларга намуна кўрсатди. Бригада аъзоларидан Маъмур Зокиров, Иброҳим Охунов, Озода Қурбоналиева ва Тожи Омоновалар ҳам ҳосил тақдири учун астойдил курашдилар.

Бригадада «Тошкент-1» навини нурлантириб экилиши, суғориш ишларининг ўз вақтида ўтказилиб, июнь ва июль ойларида ғўзага икки бор шарбат сувининг берилиши яхши натижа берди. Далаларда мўл ҳосил етиштирилиб, йиғим-терим ишлари ивановоликлар методи асосида ташкил этилди. Тўртта «зангори кема» юксак унум билан ишлатилди. Йиллик план 8 иш кунидаёқ ўринланди. Бунда, айниқса, механизаторлардан Ж. Зокиров, И. Мушкаловларнинг хизматлари катта бўлди. Азамат дала меҳнаткашларининг матонатли меҳнатлари туфайли эса қисқа муддатда юксак мажбурият ҳам ортиғи билан бажарилди. Ҳар гектар ердан 65 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Кузда ёғингарчиликнинг кўпайиб кетганлиги сабабли колхознинг бошқа бригадаларида йиғим-терим ишларини ташкил этиш қийинчиликлар туғдираётган эди. Шу сабабли иккита кўрак қабул қилиш ва уни тозалаш пункти ишга туширилди. Унинг биттаси Ўринбой ака бошлиқ бригадада ташкил этилди. Бу ерда 200 тонна кўракка мўлжалланган шийпон қурилди. Махсус тарози ва керакли машина, механизмлар жамланди. Иш икки сменада ташкил этилди. Албатта, илғор бригаданинг намунали дала шийпони бу ерда ҳам қўл келди. Шийпонда мазкур пунктда туну-кун меҳнат қилаётган кишилар учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилди. Шу тариқа мажбуриятларини ортиғи билан уддалаган бригада меҳнаткашлари энди колхознинг умумий хирмонини тезроқ уйишга ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишди.

42 йилдан зиёд пахтачилик билан шуғулланиб келаётган Ўринбой ака ҳар доим ишни пухта бажаришга одатланган. Шунинг учун ҳам унинг бригадасида ҳосил йиғиштириб бўлингач ерларга минерал ўғитлар солиниб, 40 сантиметр чуқурликда сифатли шудгорланди. Шу кунгача далаларга 2,5 минг тоннага яқин маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Мавжуд машина ва механизмлар эса ўз вақтида ремонтдан чиқарилиб, ҳозирги кунда старт чизиғига келтириб қўйилган. Бригадада ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам ниҳоясига етказилай деб қолди. Деҳқонлар бу йил ҳам ҳар гектар ердан 65 центнердан ҳосил олишга қарор қилишган. Ҳозирги кунда барча куч ва имкониятлар йил бўйи мўл ҳосил етиштиришга ва ўтган йиллардагидек улкан хирмон уйишга қаратилган.

Диктор қизнинг:

— Ҳурматли радио тингловчи ўртоқлар, шу билан қишлоқ меҳнаткашлари учун берилаётган кечки концертимиз тугади, — деган гаплари Ўринбой аканинг хаёлини бўлди.

— Ҳа, эрта-индин экинтикин ишларини ҳам бошлаб юборамиз. Далаларда иш қайнайди. Шу кунларда шийпонни янгидан жиҳозлаб уни бир сидра ремонтдан чиқариб қўйиш керак экан, — дея кўнглидан ўтказди у.

Қ. КАРИМОВ,
Чиноз районидаги Навоий номли колхоз.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

СУВИ ЙЎҚ ҲАММОМ

Ҳурматли редакция! Сизларга йўллаётган шикоят хатимга «Суви йўқ ҳаммом» деб сарлавҳа қўйганимга ажабланманг. Ишонмаяпсизларми? Марҳамат, Бўкага келинг, шаҳар қиёфасини олиб, тобора янги-янги турар-жойлар, маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилаётган район марказида якка-ягона ҳаммомимиз аҳволини кўриб сўзларимга ишонасиз.

Бир неча ҳафта бурун бу ерга кичкинтойим билан келиб, ювина олмай кўзни совунга ачиштириб кетган эдим. Ўшанда қайтиб келмасликка аҳд қилгандим. Бўлмади. Шаштимдан қайтиб, зора бу ерда тартиб ўрнатилган бўлса деб яна келдим. Яхши кайфиятлар билан ичкарига кириб жўмраклардан жилдираб (шунисига ҳам шукур қилиб) оқаётган иссиқ-совуқ сувларни кўргач, кўнглим бир оз таскин топгандек бўлди. Энди совун суртиб бўлган ҳам эдим-ки, тосларнинг тақир-туқури авжига чиқди. Иссиқ сув таққа тўхтади-қолди. Сал ўтмай совуқ сувнинг оқими ҳам камайиб қолди. Ҳаммомда сув талашиш қизиқ бўлар экан. Хуллас ўша куни яна ҳаммомдан ранжиб қайтдим.

Бўка район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг мутасадди раҳбарлари ҳаммомда ювинишмайди, шекилли. Ювинишганда бу ерда тартиб ўрнатишган бўларди.

З. ҚОДИРХОНОВА,
Бўка райони.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАЛЛОДЛАР ҚАТТИҚ ЖАЗОЛАНСИН

3 март куни Москвада Исроил агрессорларининг Ливандаги жиноятларини текширувчи совет жамоатчилик комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Исроилнинг Ливан ва Фаластин халқларига қарши жиноятларини текширувчи халқаро комиссиянинг Женевада бўлиб ўтган иккинчи сессияси ишларида совет делегациясининг иштироки тўғрисидаги ахборот тингланди. СССР юстиция министрининг биринчи ўринбосари А. Я. Сухарев, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети президиумининг аъзоси, Тожикистон ССР Фанлар академияси президенти М. С. Осимов, бошқа сўзга чиққан ўртоқлар Ливаннинг босиб олинган ерларида агрессорларнинг қилган қабиҳ жиноятлари иккинчи жаҳон уруши вақтида гитлерчи фашистларнинг ваҳшиёна ҳаракатларини эслатади, деб айтдилар. АҚШнинг бевосита ҳомийлигидан фойдаланаётган Исроилнинг ваҳшиёна ҳаракатлари халқаро ҳуқуқни, БМТ Уставини қўпол равишда бузишдан иборат эканлиги таъкидланди.

Мажлис иштирокчилари Ливан ва Фаластин халқларининг ҳаққоний ишларини совет кишилари тўла равишда қўллаб-қувватлашларини билдирдилар, босқинчиларнинг қўшинлари улар босиб олган территориялардан ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетилишини ва жаллодларга шафқатсиз жазо берилишини талаб қилдилар.

Исроил ҳарбийларининг жиноятларини фош этиш ва қоралаш кампаниясини янада кенгайтириш тадбирлари белгиланди.

(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ — СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ИТТИФОҚИ ЮБИЛЕЙИ

● ПРАГА, 3 март. (ТАСС). Бу ерда Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқининг 35 йиллигига бағишланиб, жамоатчиликнинг тантанали йиғилиши бўлди.

Иттифоқнинг бош секретари М. Завадил йиғилишда нутқ сўзлаб, Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи Чехословакия Коммунистик партияси программасининг асосий вазифаларидан бирини шараф билан адо этмоқда — ЧССРнинг СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан бузилмас дўстлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлигини мустаҳкамламоқда, социализм ва коммунизм идеалларининг тантанаси учун, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашмоқда.

Ҳозирги вақтда, деди у, иттифоқ олдида совет халқи эришган ютуқларни, СССР ташқи сиёсатининг тинчликсевар олижаноб мақсадларини Чехословакия меҳнаткашлари олдида чуқур ва ҳар томонлама очиб беришдан иборат муҳим ва масъулиятли вазифа турибди.

Йиғилиш иштирокчилари ЧКП Марказий Комитети номига мактуб йўлладилар. Бу мактубда Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқининг аъзолари Чехословакия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги қардошлик муносабатларини мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш йўлида бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қиладилар, деб таъкидланади.

● БРАТИСЛАВА, 3 март. (ТАСС). Словакия пойтахти — Братиславада Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқининг 35 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Иттифоқ Словакия ташкилоти Марказий Комитетининг раиси В. Шалагович йиғилишда нутқ сўзлаб, СССРда социализм қуриш тарихий тажрибасини ўрганиш муҳим аҳамият касб этишини уқтириб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган баёнотда Совет Иттифоқининг ядро уруши хавфининг олдини олишга қаратилган ташқи сиёсати астойдил қўллаб-қувватланаётганлиги ҳақида гапирилади.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 3 март (ТАСС). Исроил босқинчилари аввал эришилган аҳдлашувларни қўпол равишда бузиб шарқий Байрутга бостириб кирдилар. Уларни Ливан армиясининг пости тўхтатганидан кейин интервенциячилар орқага қайтишга мажбур бўлдилар. Айни вақтда Исроил солдатлари Ливан пойтахти чеккасидаги Лайлаки шаҳрига тўсатдан ўт очдилар.

Кечаги куннинг ўзидаёқ Исроил ҳарбий ҳаво кучлари Жанубий Ливаннинг Набатия ва Захрани шаҳарлари устида пастлаб учдилар. Бу учишлар вақтида ракета — бомба зарбаси бериш тактикаси ишлаб чиқилди.

Босқинчи қўшинлар Байрут жанубида қаршилик кўрсатиш ҳаракати жангчиларини қидириб топиш баҳонаси билан у жойларни қараб чиқдилар. Улар Хальде ва Дамур ўртасидаги денгиз бўйи шоссесини тўсиб қўйиб, бу йўлдан ўтаётган ҳар бир автомобилни тўхтатиб, текшириб чиқдилар.

Маҳаллий аҳолини қўрқитиш мақсадида босқинчиларнинг қаттиқ чоралар кўришларига қарамай, Ливан ватанпарварларининг қаршилик ҳаракати тобора кучаймоқда. Исроил ҳарбий постларидан бири яқинида секин ҳаракатга келадиган мина портлатилди. Ливан қаршилик кўрсатиш кучлари отряди Ансор қамоқ лагери яқинидаги «Моссад» Исроил разведкасининг қароргоҳига ҳам ҳужум қилди. Партизанлар ҳужуми натижасида босқинчилардан бир неча киши ўлди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ САН-ФРАНЦИСКО. Америкадаги ана шу шаҳарнинг муниципал маъмурлари шаҳарда авж олган жиноятчиликни тугатишга уриниб, шаҳар автобусларида телевизион камералар ўрнатишга қарор қилдилар. Уларнинг фикрича, бу чора шаҳар транспортида хилоф ҳаракатлар сонини анча камайтириш имконини берармиш. Шаҳар транспорти ўғирлик, зўравонлик, одамларга куролли ҳужум қилинадиган жой бўлиб қолганлиги учун ҳам шу чора кўрилди. Муниципал маъмурлар телекамераларининг ўрнатилиши кейинги вақтларда шаҳар транспортидан тобора кам фойдаланаётган шаҳар аҳолисининг ваҳима ва қўрқишини камайтиради, деб умид қилмоқдалар.

Сан-францисконинг порт районларидан бири — Саннирижда кўплаб болаларнинг касалланаётганлиги ва нобуд бўлаётганлиги қайд этилди. Бундай фожиали воқеалар кейинги вақтларда ахлатхонага айлантирилган собиқ химиявий материаллар омбори яқинида уйлари жойлашган аҳоли хонадонларида, айниқса, тез-тез содир бўлмоқда. Бу бинодан илгари фойдаланиб келган компания ортикча харажатлардан қочишга интилиб, уни заҳарли химиявий моддалардан тозалашдан бош тортмоқда. Америка телевидениеси маълумотларига кўра, аҳоли яшайдиган бир қанча кварталларда водопровод суви ичиш учун яроқсиз бўлиб қолган. Зарарли моддалар тупроққа сингиб кетган деб тахмин қилинмоқда. Шундай моддалар ҳавони ҳам заҳарламоқда.

Шаҳар ҳокимлари Саннириж аҳолисидан тушган шикоятларни кўриб чиқиш учун махсус комиссия туздилар. Лекин маҳаллий телевидение репортерининг уқтириб ўтишича комиссия иши бир неча йилга чўзилиб кетиши мумкин. Ҳолбуки, ярим вайрон ҳолдаги омборга тартибсиз равишда бочкалардан химиявий моддалар чиқиб, район аҳолисига, аввало болаларга касаллик ва ажал уруғини ҳамон сочмоқда.

▲ НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йоркни қўшни Нью-Жерси штати билан боғлайдиган темир йўл ишчилари ва хизматчилари забастовка эълон қилдилар. Маъмурият темир-йўлчиларнинг иш ҳақини кўпайтириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қондиришдан бош тортганидан улар ўз ишларини тўхтатдилар.

● МАДРИД. Умумий забастовка Испаниянинг жанубида жойлашган Сагунто шаҳридаги (Валенсия вилояти) металлургия корхоналарининг ишини издан чиқарди. Ишчилар маъмурларнинг ишлаб чиқаришни қайта ташкил этиш зарурлиги баҳонаси билан «Альторс Орнос дель Медитерранео» заводларини ёпиб қўйиш тўғрисидаги қарорларига қарши норозилик билдирмоқдалар.

(ТАСС).

КУБА. Сантьяго-де-Кубадаги афсонавий Монкада казармаси олдида доим болаларни кўрасиз. Бу ерда ҳозир мактаб жойлашган.

С. Майстерман фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

● ЖЕНЕВА, 3 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Европада ядро қуролларини чеклаш юзасидан музокараларда СССР ва АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

● ЖЕНЕВА, 3 март. (ТАСС). Бугун бу ерда стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш юзасидан музокараларда СССР ва АҚШ делегациялари бошлиқларининг учрашуви бўлди.

ГАНАДА ДАВЛАТ ТЎНТАРИШИ ҚИЛИШГА УРИНИШ

ЛОНДОН, 3 март. (ТАСС). Ганада давлат тўнтариши қилиш йўлидаги уриниш барбод этилди. Рейтер агентлиги Аккра радиосининг маълумотига асосланиб хабар қилишича, Гана хавфсизлик кучлари фитначиларнинг яширин штабини қўлга олганлар, улар орасида ҳарбийлар ва граждан шахслар бор. 11 исёнчи қамоққа олинди, кўп миқдордаги қурол-яроғ ва ўқ-дори, шунингдек бир қанча ҳужжатлар, жумладан, тўнтариш чоғида гумдон қилиш планлаштирилган раҳбарларнинг рўйхати қўлга туширилди. Рўйхатга республика миллий мудофаа муваққат кенгашининг раиси Ж. Ролингс, кенгаш ва ҳукумат аъзолари киритилган экан. Яширинишга муваффақ бўлган фитна қатнашчилари қидирилмоқда.

Ахборот агентликларининг хабарларига қараганда, Ганада сўнгги вақтларда содир бўлган воқеалар — Ғарбий Африкадаги шу мамлакатга қарши империалистик фитнанинг оқибатидир. Барбод этилган давлат тўнтариши режалари сўнгги ойлардаги учинчи уринишдир. Хавфсизлик кучлари қўлга туширган ҳужжатлар эса бу фитнанинг ўтган йил октябрь ва ноябрь ойларида фош этилган аввалги фитналар билан узвий боғлиқлигидан далолат бериб турибди, деб уқтиради Рейтер агентлиги.

«Пипилз дейли график» газетасининг ёзишича, Ганага қарши қўпорувчилик ишларида АҚШ Марказий разведка бошқармасининг ва Ғарбдаги бошқа махсус маҳкамаларнинг қўли бор. 1982 йил июлидан буён, деб уқтиради газета, Ганада Америка жосуслик маҳкамаси агентларининг фаолияти жуда кучайиб кетганлиги сезилмоқда.

Фитнадан аввал АҚШ ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларнинг махсус маҳкамалари ёлланган сотқинларнинг Ганага интервенция қилиши учун тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисида матбуот бир неча бор хабар қилган эди. «Ганиэн Таймс» газетасининг маълумотларига кўра, шу йилнинг январь ва февраль ойларида бир қанча қўшни давлатлар территориясига Лондондан газандаларнинг катта-катта группалари келтириб ташланган эди.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН" ҲАФТАЛИГИ

7 — 13 мартгача

7 МАРТ, ДУШАНБА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 Кубань Давлат казаклар хори ижросида концерт. 10.10 — «Будильник». 10.40 Совет Иттифоқига хизмат қиламан!.. 11.40 — «Здоровье». 12.25 — Тонгги почта. 12.55 — «Қишлоқ янгиликлари». 13.55 — «Музикали киоск». 14.25 — Фильм спектакль. 16.45 — Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. 17.25 — Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.25 — Мультфильмлар 19.10 — Халқаро панорама. 19.55 — «Буни биз ўтмаганмиз». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Эстрада кўрсатуви. 23.50 — Янгиликлар.

МТ II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг». 9.20 — Телевизион фильм. 9.40 — «Кеч кўрилган фарзанд». Телевизион бадиий фильм. 10.45 — Концерт. 11.05 — Ҳужжатли фильмлар. 12.00 — Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. 12.30 — «Мўъжизасиз — мўъжизалар». 13.35 — Болалар учун фильм. 14.40 — «9-студия». 15.40 — «Сарсонлик — саргардонликда». Кўп серияли бадиий фильм. 5-серия. 16.50 — «Кинопанорама». 18.25 — «Чехов ҳузурига саёҳат» туркумидан телевизион фильм. 19.35 — Концерт 19.55 — Спидвей бўйича жаҳон чемпиони. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 21.15 Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дуэнья» Телевизион бадиий фильм. 23.35 — Поэзия.

Ўз ТВ I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ҳужжатли фильмлар. 10.50 «Оналарнинг байрами». 11.20 — Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 12.05 — «Сенинг тақдиринг учун». Бадиий фильм. 13.30 — Кинокўрсатув. 18.00 — Қизлар мушоираси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 19.55 — Дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 20.30 — Ахборот 20.50 — Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи билан учрашув. 21.30 — Время. 22.05 — Учрашувнинг давоми. 23.15 — Янгиликлар.

Ўз ТВ II. 18.00 — Телевизион фильм. 18.25 — Олий математика. 19.25 — Телефильм. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — «Маншук ҳақида қўшиқ». Бадиий фильм. 21.30 — МТ II.

8 МАРТ, СЕШАНБА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — Бугун Халқаро хотин-қизлар куни. 10.25 — «Оналаримизни табриклаймиз». 10.55 — Телевизион ҳужжатли фильм. 11.20 — Шеърий композиция. 11.45 — «Шанба ва якшанба». Телевизион бадиий фильм. 12.05 — «Москвичка» 13.35 — Спорт ҳафталиги. 14.05 — «БАМ адреси ёзилган 5 конверт». 14.50 — «Цирк маликаси». Телевизион бадиий фильм. 17.15 — «Саёҳатчилар клуби». 18.05 — «Берёзка» рақсга тушади. 18.55 — Мультфильмлар. 19.30 — «Голубой огонёк». 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 23.10 — «Рақслар, рақслар, рақслар». 23.40 — Янгиликлар.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — «Тўй қўнғироқлари». Бадиий фильм. 11.10 — Концерт. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.45 — Болалар учун фильм. 14.00 — «Балет ҳақида». 15.30 — Ҳужжатли экран. 16.20 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. 17.00 — «Н. К. Крупская». Телеочерк. 17.30 — «Эркаклар». Бадиий фильм. 18.40 — «Балли, қизлар». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар» 20.45 — Тасвирий санъат асарлари кўргазмаси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Катта болалар». Бадиий фильм. 23.15 — Синхрон сузиш бўйича халқаро мусобақалар. 23.40 — Концерт.

Ўз ТВ I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўзбекистонда Бутуниттифоқ болалар ва ўсмирлар музикаси ҳафталигининг ёпилиши. 11.20 — «Қизлар давраси». 12.20 — «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм. 13.45 — Фильм-концерт. 17.35 — «Ҳар доим бўлсин онам». 18.05 — «Эркаклар ёнингизда бўлганда». Бадиий фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Қайнона» музикали кинокомедия. 23.25 — Янгиликлар.

Ўз ТВ II. 18.15 — Телевизион фильм. 18.45 — Музикали фильм. 19.45 — Телефильм. 20.15 — «Плющихадаги уч терак». Бадиий фильм. 21.30 — МТ II.

9 МАРТ, ЧОРШАНБА

МТ. I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Дарвозаси тиллодан». ЧССРдан олиб кўрсатилади. 10.35 — «Саёҳатчилар клуби». 11.25 — Концерт. 11.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.20 — «Биргаликда ақил оиламиз». 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Рус тили. 16.40 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.15 — «Горнчилар қаердасиз!». 17.55 — «Инсон ер хўжайини». 18.45 — Мультфильм 19.00 — Ўзбекистон бадиий коллективларининг чиқиши. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 19.30 — Сенинг ленинча кутубхонанг. «Карл Маркс». 20.00 — Фильм-концерт премьераси. 20.20 — Телевизион спектакль премьераси. 21.30 — «Время». 22.05 — Телевизион спектаклнинг 2-қисми. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — «Қордаги излар». Болгариядан музикали кўрсатув

МТ II. 9.00 — «Эрталабки гимнастика». 9.15 — «Узоқ шимолда». Телевизион ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — География. 10.05 ва 14.40 — Немис тили. 11.05 — Тарих. 11.35 ва 12.40 — «Ошга ўртоқ, бошга тўқмоқ». 12.05 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 13.10 — Физика. 14.10 — Кукриниксклар ижоди. 1-кўрсатув. 14.40 — Зоология. 15.05 — Э. Т. Гофман ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.10 — «Бу магнитли олам». Илмий-оммабоп фильм. 16.20 — ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Львов область Золичёв шаҳар Пионерлар уйи бандурачилар ансамблининг чиқиши. 19.00 — «Учишга рухсат этинг». Бадиий фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқ чолғулари садолари». Балалайка. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей.

Ўз ТВ I. 11.30 — Музикали фильм. 12.30 — Рус адабиёти. 13.00 — «Эркаклар ёнингизда бўлганда». Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Юлдузча. 18.50 — «Сўз кетидан сўз келар». 19.10 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол. 20.30 — Ахборот. 20.50 Опера солистлари. Гулгина Зокирова. 21.30 — «Время». 22.05 — Кўкламги экишга ҳамма нарса тахт бўлсин. 22.25 — «Бир куни бир умр». Бадиий фильм. 23.50 — Бугун оламда нима гап.

Ўз ТВ II. 18.10 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Француз тили. 18.40 — Математика. 19.40 — Қурилишни михдан бошлаймиз. Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ўқитувчи экрани. 20.50 — «Мени қувиб ет, шамол». Телевизион фильм. 21.00 — Халқ хизматида. 21.30 — МТ II.

10 МАРТ, ПАЙШАНБА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Горнчилар қаердасиз!». 10.25 — Телевизион спектакль. 12.35 — БССР Давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Бош майдон». Ҳужжатли фильм 15.45 — Союзлар уйининг Колонна залидан ўсмирлар учун музикали кўрсатув. 18.00 — «Сиз яратган боғ». 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Фан ва турмуш». 20.00 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати 21.30 — «Время». 22.05 — Катта симфоник оркестр билан бир соат. П. И. Чайковский асарлари. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Ҳужжатли фильм.

МТ II. 9.00 — «Эрталабки гимнастика». 9.15 — Телевизион ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — В. В. Маяковский. «Ғаройиб саргузашт». 7-синф. 10.05 ва 13.35 — Испан тили. 11.05 — «Қор қиз операси». 11.35 — ва 12.40 — Физика. 12.05 — А. С. Пушкин эртаклари. 13.10 — Зоология. 14.05 — «Йўл Чара орқали ўтади». Илмий-оммабоп фильм. 14.25 — Кукриниксклар ижоди. 2-кўрсатув. 14.55 — «Севги асираси». Бадиий фильм 16.25 — ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Телевизион очерк 19.30 — Совет музикаси Бутуниттифоқ фестивали. Таллиндан олиб кўрсатилади. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Совет музикаси Бутуниттифоқ фестивалининг давоми. 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати.

Ўз ТВ I. 11.30 — Зоология. 12.00 — «Фонарик». 12.30 — Очиқ дарс. Телевизион фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — Врач маслаҳати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм премьераси. 20.05 — Инсон ва қонун программасининг почтаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV Пленуми қарорлари — ҳаётга! 22.25 — РСФСР халқ артисти З. Гердт билан учрашув. 23.55 — Янгиликлар.

Ўз ТВ II. 18.15 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 18.45 — Назарий механика. 19.45 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Оқ ёл ҳақида баллада». Телевизион бадиий фильм. 21.30 — МТ II.

11 МАРТ, ЖУМА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Қадрдоним пойтахтим». Телевизион ҳужжатли фильм. 10.40 — «Ҳайвонот оламида». 11.40 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус халқ чолғулари академик оркестрининг концерти. 12.30 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Халқаро конкурс лауреати К. Оганян чалади. (Фортепьяно). 16.40 — «Шахмат мактаби». 17.10 — Мордова АССР «Умарина» Давлат ашула ва рақс ансамблининг концерти. 17.50 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Қора товуқ». «Сирли кутича». Мультфильмлар. 18.50 — «Сафимизда бирорта ҳам қолоқ бўлмасин». 19.00 — «Хотира» телевизион очерк. 19.15 — «Дунё воқеалари» 19.30 — «Баҳор тароналари». 20.05 — «Макс Линдер компаниясида». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. 1-танаффусда — «Дунё воқеалари». 2-танаффусда ва кўрсатув тугагач фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.

МТ II. 9.00 — «Эрталабки гимнастика». 9.15 — «Зинапоясиз нарвон». Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 10.05 ва 13.35 — Инглиз тили. 11.05 — Астрономия. 11.35 ва 12.35 — Тарих. 12.05 — «Сиз яратган боғ». 13.05 — Умумий биология. 14.05 — И. Бабель асарлари саҳифаларида. 15.00 — «Нон сабоқлари». Телеочерк. 15.45 — С. Прокофьев. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Кўклам қалдирғочлари». Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар 19.20 — «Қишлоқдан қишлоққача». Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Саёҳатчилар клуби». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Сиз бунга қодирсиз». 21.30 — «Время». 22.05 — «Ассоль». 23.15 — «Жонли хотира». Ҳужжатли фильм.

Ўз ТВ I. 11.30 — География. 12.00 — «Олмос қирраларининг ижодкорлари». Ҳужжатли телефильм. 12.30 — Биология. 15.00 — Футбол бўйича халқаро ўсмирлар турнири. 17.00 — «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма. 18.00 — «Қувноқлар даврасида». 18.30 — «Ўзбектелефильм»: муаммолар ва изланишлар». 19.15 — «Инсон меҳнати билан гўзал». Телеочерк. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телевизион новеллалар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дунё воқеалари». 22.35 — «Эртага — премьера». 23.45 — Янгиликлар.

Ўз ТВ II. 18.15 — Инглиз тили. 18.45 — Физика. 19.45 — «Заводга икки йўлланма». Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 «Яшил майсада оқ коптоқ». Ҳужжатли фильм. 21.00 — «Китоб — дўстларимиз». 21.30 — МТ II.

12 МАРТ, ШАНБА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Юрий Антонов куйлайди». 10.05 — «АБВГДейка». 10.35 — «Спортлото»нинг 11-тиражи. 10.45 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.15 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.45 — «Академик В. И. Вернадский». 12.30 — «Камалак». 13.00 — «Рус музейи». 13.30 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 13.40 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 14.55 — «Дунё воқеалари». 15.10 — Болалар учун фильм. 16.30 — «Мўжизасиз-мўъжиз а л а р». 17.30 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.00 — Мультфильм 18.20 — «Ҳамдўстлик». 18.50 — Ҳужжатли фильм премьераси. 19.45 — Экранда кинокомедия — «Волга-Волга». 21.30 — «Время». 22.05 — Телевизион ҳужжатли фильм. 22.25 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 24.00 — Янгиликлар.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика 9.15 «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — Ҳужжатли фильмлар. 10.15 — «Тонгги почта». 10.45 — Свердловск телевидениеси студиясининг программаси 11.55 — Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар. 12.30 — А. А. Харлампиев хотира соврини учун самбо кураши бўйича халқаро мусобақалар. 13.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 14.00 — «Ёшлар адреслари». 15.00 — «Чехов ҳузурига саёҳат» туркумидан телевизион фильм. 16.00 — «Музикали киоск» 16.30 — «Диспетчер эшитяпти». Телевизион спектакль. 17.25 — «Опера саҳнаси усталари». 18.25 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 19.10 — И. Брамс вальслари 19.25 — «Халқаро обзор». 19.40 — Футбол бўйича СССР кубоги. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время. 22.05 — «Кечиккан учрашув». Бадиий фильм. 23.25 — Ҳужжатли фильмлар. 00.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати.

Ўз ТВ I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ҳужжатли фильм премьераси. 10.30 — «Театр учрашувлари». 11.50 «Шахмат мактаби». 12.20 — «Биринчи йўловчилар». Бадиий фильм. 1-серия. 13.30 — Концерт. 14.20 — «Тенгдош». 18.00 — «Китоб — бизнинг дўстимиз». 18.45 — Катталар учун мультфильмлар программаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Комедиялар кечаси». 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Комедиялар кечаси». 21.30 — «Время». 22.05 — «Сув ва ҳосил». 22.20 — «Экранда — кинокомедия». «Афоня».

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

13 МАРТ, ЯКШАНБА

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Городецк ўйинчоғи». Ҳужжатли фильм. 9.55 — «Будильник». 10.25 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.25 — «Здоровье» 12.10 — «Тонгги почта». 12.40 — «Совет тупроғидаги учрашувлар». 12.55 — «Қишлоқ янгиликлари». 13.55 — «Музикали киоск». 14.25 — С. Михалков. «Кўпик». 16.30 — «Саёҳатчилар клуби». 17.30 — «Халқ ташаббуси чашмалари». 18.30 — Тожикистон телевидениеси ва радиоси Давлат «Зебо» халқ рақс ансамблининг концерти. 19.00 — «Халқаро панорама». 19.45 — Р. Гамзатовнинг ижодий кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 24.00 — Янгиликлар.

МТ II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!» 9.20 — «Шаҳар ва сув». Ҳужжатли фильм. 9.30 — Томск телевидениеси студиясининг программаси. 10.40 — «Катта болалар». Бадиий фильм. 11.50 — Оркестр ижроси учун «Карпатча» концерти. 12.10 — «Ҳайвонот оламида». 13.20 — «Кўклам қалдирғочлари». Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалари. 13.45 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». Мультфильмлар. 15.00 — Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. 16.45 — «Сарсонлик-саргардонликда». Бадиий фильм. 6-серия. 18.00 — А. А. Харлампиев хотира соврини учун самбо кураши бўйича халқаро мусобақалар. 18.30 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 19.00 — «Чехов ҳузурига саёҳат» туркумидан телевизион фильм 20.00 — «Стадион ҳамма учун». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Инсон. Ер. Коинот». 21.30 — «Время». 22.05 — «Ўз болаларининг онаси». Телевизион спектакль. 23.20 — «Тавсия». Ҳужжатли фильм.

Ўз ТВ I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Кинопублицист экрани». 10.55 — «Биринчи йўловчилар». Бадиий фильм. 2-серия. 12.05 — «Ўзбекистон спорти». 12.35 — «Қўшиғим, жон қўшиғим». 13.05 «Гуноҳкор авлиё». Спектакль. 14.55 — Реклама. 18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.15 — «Шоирлар — болаларга». 18.45 — «Цирк, цирк, цирк!» 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Бегона ном билан». Видеофильм. 20.05 — «Темирчига баҳор таъзим қилди». Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор Муҳаммаджон Мирзаевнинг ижодий кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор Муҳаммаджон Мирзаевнинг ижодий кечаси.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

БИРИНЧИ МАРТА ЭЪЛОН ҚИЛИНМОҚДА

ЭНГ АЗИЗ СИЙМО

Бу воқеа тошкентлик санъатшунос Маргарита Александровна Соколова ҳаётида ўчмас из қолдирган ёрқин саҳифалардан бири бўлиб қолади. Яқинда у таниқли мусаввир, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Павел Петрович Беньковнинг қизи — физика математика фанлари доктори Наталья Павловнанинг уй архивида доҳиймиз В. И. Лениннинг ҳали ҳеч кимга таниш бўлмаган портрети сақланаётганидан огоҳ бўлди.

Тасвирий санъат мухлисларига Павел Петрович Беньков жуда яхши таниш. У 20-йилларда Қозон университети топшириғи билан доҳий образини матода акс эттиришга киришган эди. Гувоҳларнинг ҳикоя қилишича, ҳеч қандай манба ва тажриба мактаби бўлмаганлиги боисидан П. Беньков бу иш устида узоқ вақт изланиш олиб борган. Камёб ва ноёб фотолар ҳамда кино ҳужжатлар асосида чизилган портрет, унинг доҳий образини яратиш борасидаги дастлабки ва энг сўнгги иши бўлган.

Архивдан топилган портретда улуғ йўлбошчининг ҳаракатдаги ҳолати тасвирланган. Гўё Владимир Ильич қўллари билан столга таянганча ҳузурига кириб келган ҳамсуҳбатини кутиб олиш учун ўрнидан тургандек. Унинг ўйчан, лекин мамнуният билан боқиб турган кўзларида ташриф буюрувчи билан ниҳоятда муҳим мавзуда суҳбатлашиш иштиёқи борлиги сезилиб турибди.

Доҳий кабинетининг ўзи сингари камтарона, оддий жиҳозланиши, ним қоронғу хона деворлари ранги асарнинг ғоясини янада уйғунлантиришга хизмат қилган. Рассомнинг узлуксиз ва машаққатли меҳнати ўз вақтида таниқли партия ҳамда давлат арбоби Анатолий Васильевич Луначарский томонидан юқори баҳоланган эди.

Павел Петрович Беньков яратган доҳий портрети дунёга келганига 60 йилдан кўпроқ вақт ўтган бўлса-да, асар ўз қимматини йўқотмаган. Бу портрет муаллифнинг энг яхши асарларидан намуналар асосида Тошкентда нашр қилинаётган китобига киритилиши тасвирий санъатимизнинг ютуқларидан бири бўлади.

О. АПУХТИН.

Архивдан олинган ушбу суратда рассом Павел Петрович Беньков доҳий образи устида ишлаётган пайт.

Автор фоторепродукцияси.

БУТУНИТТИФОҚ МУЗИКА ҲАФТАЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЁШЛИК ҚЎШИҒИ ЯНГРАЙВЕРСИН

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Ҳамза номли 3-болалар музика мактабининг талабалари барча фанларни, айниқса ўзлари танлаган музика соҳасини қунт билан ўрганишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Куни кеча Октябрь районидаги 65-ўрта мактабда улар кўрсатган концерт буни яққол намойиш этди. «Ўзбекистон композиторлари — болаларга» деб аталган концерт программаси қўшиқ ва музика ихлосмандларида катта завқ-шавқ уйғотди.

Шаҳримиздаги 6-музика мактабининг қуйи синфлар ўқувчилари Чилонзор массивидаги 246-боғча кичкинтойлари ҳузурида бўлиб, уларни рақс даврасига таклиф этдилар.

Қўшиқ ва музика байрамлари Тошкент шаҳрининг Куйбишев районидаги 50-мактабда, Успенский номли республика ихтисослашган ўрта мактаб-интернатда, Акмал Икромов районидаги 213-ўрта мактабда ҳам юксак савияда ўтди. Шунингдек, Тошкент трактор заводи ишчилари 20-болалар музика мактаби талабалари ижросида берилган концертни мароқ билан томоша қилдилар.

— Кейинги йиллар ичида ёшларда театр санъатига бўлган қизиқиш тобора ортиб бормоқда, — дейди биз билан суҳбатда музика ҳафталиги республика ташкилий комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари Ж. Шарипова, — шу муносабат билан пойтахт театрлари коллективлари бу катта тадбиримизда актив иштирок этишяпти.

Дарҳақиқат, шундай. Охунбобоев номли Ўзбек давлат ёш томошабинлар театрида болалар «Мақтанчоқ қуён» спектаклини томоша қилдилар ва пьеса юзасидан бахсда қатнашдилар.

Ўзбек давлат «Ёш гвардия» драма театри коллективи байрам иштирокчиларига «Қозон университети» спектаклини, Давлат ёш томошабинлар рус театри эса К. Мешковнинг «Олтин тасмали туфли» пьесасини тортиқ этдилар.

Республикамиз томошабинларида ўзининг юксак истеъдоди ва маҳорати билан катта эътибор қозониб келаётган Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театри артистлари болалар учун «Этикдаги мушук» балетини кўрсатишди.

Шунингдек, кеча қатор заводлар, фабрикаларда, колхозлар, совхозларда «Ленин ва музика», «Қўшиқлар — дилларга ором беради» мавзуида лекция-концертлар бўлиб ўтди.

С. ҲАСАНОВ.

СТУДЕНТЛАРНИНГ ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг студенти Евгений Корнев ишлаб чиққан установка — «Жигули»нинг ейилган тақсимот валини атиги 16 минутда тиклаб бера олади. Ҳозир уни «Узавторемонт» ишлаб чиқариш бирлашмаси заводида монтаж қилишаяпти.

Студентлар илмий жамиятининг аъзоси Е. Корнев тақсимот вали муштасини металл югуртириш методи билан тиклашни ҳам таклиф қилди. Ейилган муштча никель, марганец ва бошқа баъзи элементларнинг порошоги солинган махсус идишга ботирилади, сўнгра деталдан юксак частотали ток ўтказилади. Порошок эриб вални асл ҳолига келтиради.

В. ПРУГЕР, ЎзТАГ мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИДА

ТАНҚИДЧИЛИГИМИЗ РАВНАҚИ

ТАНҚИД — адабиётнинг ойнаси. Шубҳасиз, партиявий принципиал, холис, хайрихоҳ ва теран адабий танқидгина ана шундай юксак баҳога лойиқ бўла олади. Яқинда Ҳамид Олимжон номидаги Адабиётчилар уйида бўлиб ўтган Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзининг танқид ва адабиётшунослик кенгашининг йиллик ҳисобот йиғилишида бугунги ўзбек танқидий тафаккури эришган ютуқ ва камчиликлар юзасидан худди шу позициядан туриб мулоҳаза юритилди.

1982 йилда нашр этилган адабий-танқидий китоблар ҳақида филология фанлари доктори Салоҳиддин Мамажонов, вақтли матбуотда эълон қилинган танқидий асарлар хусусида филология фанлари доктори, профессор Норбой Худойберганов принципиал, ўз-ўзини танқид руҳида фикр юритдилар. Докладчилар ўзбек танқидчилиги жадал ривожланаётганлиги, жанрлар ранг - баранглашаётганлиги, баҳс-мунозаралар, бир асар ҳақида турли фикрлар билдирилаётганлиги, мадҳгўйлик, юзхотирчилик барҳам топиб бораётганлигини алоҳида таъкидладилар. Шу билан бир қаторда баёнчилик, юзакичилик, ноилмий талқин сингари иллатлар ҳамон олға ҳаракатимизга халал бермоқда. Йиғилишда сўзга чиққан Умарали Норматов, Солиҳ Қосимов, Иброҳим Ғафуров, Абдуқодир Ҳайитметов, Бердиали Имомов, Ботир Норбоев, Ортиқбой Абдуллаев ва Кибриё Қаҳҳорова танқидчилигимиз ва адабиётшунослигимизнинг долзарб масалалари, айрим муаммоларнни ҳал этишга имкон берадиган омиллар, мазкур соҳани ривожлантиришга кўмаклашадиган тадбирлар борасида ўзларининг қимматли фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, ёзувчи С. Кароматов олиб борди.

Ҳисобот йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маданият бўлимининг инструктори П. Шермуҳамедов иштирок этди.

С. МАҲМУДОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

МУҲАББАТ МЎЪЖИЗАСИ

СЎНГГИ 10—15 йил ичида совет балети йирик ижтимоий ва фалсафий мавзуларни ҳам акс эттиришга қодир санъат эканини кўрсатди. Бунда балет ижодкорлари учун таниқли адабий асарлар ишончли манба бўлиб хизмат қилмоқда. Фирдавсий ва Навоий, Л. Толстой ва Гоголь, Некрасов ва Блок, Есенин ва Ҳамза асарлари асосида яратилган қанчадан-қанча опера ва балет театрлари саҳнасини безаган ажойиб балетлар шундан далолат беради.

Атоқли адиб Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи», «Икки дил достони» қиссалари балет санъаткорларини янги замонавий асарлар яратишга илҳомлантирди. Улуғбек Мусаевнинг «Кашмир қўшиғи» асосида майдонга келган балети «Афсоналар водийсида» номи билан Тошкентда, «Ҳинд достони» номи билан СССР Большой театрида саҳналаштирилди. Мана яқинда эса Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР академик Катта театрда таниқли озарбайжон композитори Ориф Меликовнинг «Икки дил достони» бўйича ёзилган шу номдаги уч пардали балетининг премьераси бўлди.

Либретто ва шу асосда ёзилган музика ажойиб раққоса Комде билан мусиқачи Мудан ўртасидаги буюк муҳаббат фожиаси тарихидан айрим лавҳаларни ёрқин тасвирлайди.

Ориф Меликов адабий манбага бир мунча эркин ёндашган. Либретта ва музика марказини асосан Комде билан Мудан туйғуларининг тасвири эгаллаган. Машъум феодализм давридаги адолатсизлик, тенгсизлик, гўзаллик ва муҳаббатнинг топталиши Қорашоҳ образида мужассум топган. Музикада лирик воситалар етакчилик қилади.

«Икки дил достони» балети РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, балетмейстер Игорь Чернишев томонидан саҳналаштирилди. Балетмейстер бунда классик рақс асосларига таянган бўлса-да, бироқ унинг қонунлари таъсирига тушиб қолмаган. Ҳозирги кунда совет ва жаҳон балетида юз бераётган баъзи тенденциялар ва изланишларни назарда тутиб, Шарқ ва Ғарб хореографияси воситаларини бир-бирига сингдиришга, айни чоқда замонавий пластик ҳаракатлардан ҳам фойдаланишга ҳаракат қилган.

Спектаклда рақсий монолог ва дуэтларга кенг ўрин берилган. Балетмейстер ҳар бир монолог ва дуэтнинг алоҳида олиб қараганда тугал, шу билан бирга бири иккинчисининг давомидай чиройли ҳаракатлар занжирини ҳосил қилиб, қаҳрамонларнинг бой ва гўзал ички оламини очиб беришга ҳаракат қилиб, солистлар билан катта иш олиб борган. Хусусан, Комденинг илк рақс монологи, Комде билан Муданнинг муҳаббат қўшиғи бўлиб жаранглаган учрашув дуэти, Қорашоҳ билан Комденинг биринчи ва олтинчи кўринишлардаги баҳслари ҳар томонлама мукаммал чиққан. Умуман, солистлар

«ИККИ ДИЛ ДОСТОНИ» МУВАФФАҚИЯТИ

Раъно Каримова, С. Мусаева (Комде), Х. Бозоров, Г. Гусев (Мудан)ларнинг ҳар бири композитор ва балетмейстер талабларидан келиб чиқиб, мураккаб шакллар ва турли-туман ҳаракатлар силсиласини ўзлаштирибгина қолмай, ҳар бири ўз имконияти доирасида бўлса-да, моҳирлик билан ижро этибгина қолмай, томошабин ёдида муҳрланиб қоладиган ўзига хос бадиий образ яратганлар. Айниқса, Комде образи ҳис-туйғуларга бой ва тўлақонли. Ижрочи балериналарнинг ҳар бири ўзининг тоза, латиф ва назокатли ҳаракатлари, нигоҳлари, рафторлари, ҳис-ҳаяжони, темпераменти билан ўз қаҳрамонининг руҳий гўзаллигини, ички кечинмаларини, муҳаббати кучини, фожиасини тасвирлайди. Мудандаги гўзалликка интилиш, мафтункорлик, умид ва сабр-тоқат билан севгили ёр томон интилиши, бу йўлдаги фидойилиги ижроларда яхши берилган.

Балет конфликтида Қорашоҳ образининг аҳамияти катта. У зулм-истибдод, ноҳақлик ва жаҳолат рамзи бўлмоғи керак. Асосий ижрочи Шавкат Турсунов, бизнингча, буни яхши тушунган ва лозим бадиий умумлашмага эришган. Қорашоҳ — Ш. Турсунов ҳам ташқи кўринишида, ҳам хатти-ҳаракатида шафқат билмайдиган золим, нафақат одамлар, балки, юртларни босиб-янчиб бўлса-да, ўз шуҳратпарастлик ниятларини амалга оширишга уринувчи босқинчи, дунёдаги ҳамма қимматбаҳо ва гўзал нарсаларни меники бўлиши керак, деб қаровчи мустабиддир. Артист Қорашоҳнинг Комдени ўзига ром қилиш учун ишлатган турли тактик муносабатларини рақс ҳаракатларида яхши ифода қилади.

Спектаклда оммавий саҳналар ҳам янгича ҳал этилган. Бир қатор ажойиб гуруҳий рақслар яратилган бўлиб, уларда омманинг оптимистик кайфияти ва қаҳрамонларга ҳамдардлиги ўз ифодасини топган. Аммо ижрода ҳамма ўринларда ҳам уйғунлик ва кўркамлик етарли деб бўлмайди. Шунингдек, қизлар ўйинларига қараганда саройда ва регистонда бўладиган йигитлар рақси жўнроқ кўринади. Масхарабозларнинг ўйинларини ҳам хийла мазмунлироқ қилса бўларди.

Лекин шу нарса шубҳасизки, ҳар қандай тўсиқ ва ғовларни, зулм ва разолатни енгиб ўтувчи буюк инсоний муҳаббат тантанаси тараннум этилган «Икки дил достони» балети — санъатимизда катта воқеа. Унинг яратилишида ҳам халқлар дўстлигининг муборак муҳри ялтирайди. Озарбайжон композитори ўзбек адибининг асаридан илҳом олиб, унга таяниб ёзган балети республикамизнинг энг йирик театри саҳнасида намойиш этилмоқда. Бу ишда озарбайжонлик рассом Сўлмас Ахбердиева билан ўзбек қизи дирижёр Дилбар Абдураҳмонованинг ҳиссаси катта бўлди. Саҳна безаклари тез-тез алмашиб турувчи воқеалар ўрнинигина билдириб қолмасдан, афсонавий воқеалар руҳига мос, спектаклнинг гўзаллик ва муҳаббат абадийдир, деган асосий ғоясига хизмат қилади. Дирижёр музиканинг ўзига хос оҳангларини ёрқин очиш ва саҳна билан оркестр ўртасида зарур уйғунлик ҳосил этишга ҳаракат қилган.

«Икки дил достони»нинг театримизда узоқ йиллар қолишини, бунинг учун балетнинг мукаммаллашиб боришини истардик. Шунда музика ва саҳнавий талқинда Муданнинг санъаткорлик сифатини янада аниқроқ ва образлироқ ифода қилиш йўллари ўйлаб кўрилса яхши бўларди. Масалан, бу ўринда ситор, сато ёки ҳеч бўлмаганда тор ва танбур нолаларидан фойдаланилса ва ўша нолалар оркестр пардаларида янграшда давом этса, Муданнинг мусиқий ва саҳнавий талқинида ажиб бир уйғунлик ва бадиий баркамоллик ҳосил бўлурди. Ахир, Мудан сози ва овози мўъжизакор кучга эга, тинглаган ҳар кимсани, жумладан, Комдени сеҳрлаб қўяди. Бундан келиб чиқадики, саҳнада Мудан созини қай тарзда кўрсатиш ва интилишни ҳам ўйлаб кўриш керак. Сайқал бериш жараёнида Комденинг монологлари, Комде билан Муданнинг диалоглари ноэстетик ҳаракатлардан тозаланса, шунингдек, омма фаолроқ қилиб гавдалантирилса, деймиз. Рассомнинг сюжет ривожида муҳим ўрин тутишини ҳисобга олиб, унинг гўзал раққоса суратини қандай алфозда чизишига, суратнинг сифати ва саҳнадан кўрсатилишига (ахир, сурат Муданга сеҳри жодудай таъсир қилади, шунинг учун, балки, уни жонлантириш керакдир) алоҳида эътибор бериш лозим.

Чин муҳаббатнинг тарихи узун, қудрати беқиёс. Инсон ва инсоният борки, унинг мўъжизакор таъсиридан ёшу қари баҳраманд бўлаверади. Ҳақиқий муҳаббат ҳамиша ғолиб ва ҳамиша навқирон. Ана шу тўғрида музика ва рақс воситалари билан баҳс юритувчи «Икки дил достони» балетининг томошабинларимиз қалбини забт этишига тилакдошмиз.

Муҳсин ҚОДИРОВ, санъатшунослик доктори, профессор.

Розия КАРИМОВА, Ўзбекистон ССР халқ артисти, хореограф.

● Суратларда: «Икки дил достони» балет-спектаклидан кўринишлар.

С. МАҲКАМОВ фотолари.

ҲИКМАТЛАРДАН ШИНГИЛЛАР

ОҚАР СУВГА ТИКИЛИНГ

● Асабни даволамай туриб, баданни даволаб бўлмайди.

СУҚРОТ.

● Чарчашлик белгиларининг манбаи мускуллар иш фаолиятида деб тушунадилар, мен эса фақат марказий нерв системасида деб биламан.

И. СЕЧЕНОВ.

● Бир қанча эзмалар беморни кўргани бордилар. Касал ёнида узоқ вақт гап сотиб ўтирдилар. Кетар олдида улар:

— Бизга ҳар қандай васиятинг бўлса айт, бажарамиз, — дедилар.

Бемор уларга:

— Агар касал кишини кўргани борсангиз, ҳол-аҳволини сўраб, дарров ортга қайтингиз, сиздан илтимосим шу, — деди.

РИВОЯТЛАРДАН.

● Кўп ҳолларда бетнинг ранги жигар туфайли сариқ ва оқликка, талоқ туфайли сариқ ва қораликка айланади, аммо бу доимий бўлмай, баъзан ўзгариб туради. Гавдада уриб турган ва тинч турган томирларнинг мижозини билиш учун тилнинг ранги кучли далилдир, миянинг мижозини билиш учун эса кўзнинг ранги кучли далилдир.

АБУ АЛИ ИБН СИНО.

● Нафас гимнастикаси ўпка касалликларини даволайди, олдини олади ҳам. Афсуски нафас гимнастикаси ҳеч кимни қизиқтирмайди. Агар одамларни най, қўшнай чалиш қизиқтирса эди, бу айни муддао бўлар эди.

● Шотландияда қўшнай чалиш мактабида ўқиган 11 яшар бола бронхиал астмадан бутунлай халос бўлиб кетди.

МАТБУОТ ХАБАРЛАРИДАН.

● Тўртта нарсадан кишининг кўнгли хушҳол бўлади: сояга қарамоқдан, оқар сувларга тикилмоқдан, чиройли хат, чиройли кишиларнинг юзига назар қилмоқдан.

«ХУЛОСАТ-УЛ ҲУКАМО»ДАН.

Тўпловчи З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

ОТА ВА БОЛА

— ТУРОБ, нега бизникига ўйнагани чиқмаяпсан?

— Иложим йўқ, оғайни, дадам жуда сержаҳл... Уй вазифасини бажараётганларида мен ёнларида турмасам бўлмайди.

«ОЙИНГНИ ҲАМ ОЛИБ КЕТ»

— ҚИЗАЛОҒИМ, — деди отаси эркалатиб, — яхши бир таниш йигит бор эди, бугун ишхонамга келиб, сенга уйланмоқчи эканлигини айтди. Мен ҳеч иккиланмай, бажонидил рози бўлдим.

— Дадажон, — деб йиғлади қизи, — ахир, қандай қилиб онажонимни ташлаб кетаман!

— Ҳечқиси йўқ. Ойингни ҳам олиб кетишинг мумкин! — деди отаси.

Тўпловчи Т. ЗОКИРОВ.

СПОРТ

КУБОК ЎЙИНЛАРИ

СССР кубоги учун ним чорак финал ўйинлари бўлиб ўтди. «Пахтакор» Москванинг «Динамо» коллективини қабул қилди. Мавсум энди бошланаётган бўлишига қарамай, ҳар иккала команданинг тезкор ўйини мухлисларга манзур бўлди. Мезбонлар бир неча қулай имкониятдан фойдалана олмадилар. В. Газзаев киритган ягона тўп москваликларни чорак финалга олиб чиқди.

Ўтган куни бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган ўйинлар ҳақида фикр юритар эканмиз, бир неча бор биллур совринни қўлга киритган Москванинг «Спартак» коллективи ўз майдонида «Шахтёр»га қўшимча вақтда ютқазиб қўйиб, мусобақадан чиқиб кетганлигини таъкидлаш керак. «Спартак» биринчи бўлимда 2:1 ҳисобида ютиб турган бўлишига қарамай, провард натижа 2:3 бўлди.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Арарат» — «Металлист» (Харьков) — 2:4, «Торпедо» (Кутаиси) — «Ротор» (Волгоград) — 3:2, «Черноморец» (Одесса) — «Зенит» (Ленинград) — 0:2, «Днепр» (Днепропетровск) — «Торпедо» (Москва) — 3:1, ЦСКА — СКА (Ростов-Дон) — 2:1. Ана шу ўйинларнинг ғолиби бўлган етти команда билан Киев динамочилари қўшилиб, чорак финал ўйинларини ўтказишади.

Реклама ва эълонлар

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7, 8 МАРТ СОАТ 19.30 да

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ 8-МАРТГА БАҒИШЛАНАДИ.

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
БАДИИЙ СЎЗ УСТАСИ
Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ.

Солистлар: Бахтиёр ХОЛХЎЖАЕВ, Обиджон ОДИЛОВ, Тожиддин АБДУВОҲИДОВ, Абдурауф ОЛИМОВ, Новвотхон ЖЎРАЕВА, Клара ҲОЖИЕВА, Адолат ТУРДИЕВА, Лола ОҚИЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Тожиддин АБДУВОҲИДОВ олиб боради.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ.
Музика раҳбари — Яҳё МЎМИНОВ.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР 171-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бўёқчилар, бўёқчи-альфрейшчиклар, сувоқчилар, қурувчи-дурадгорлар, электромонтажчилар, электр пайвандчилар, ғишт терувчи монтажчилар, дурадгор-паркетчилар, облицовкачи-плиткачи, ёғоч ва ганч ўймакорлари.

Ўқиш муддати бир-уч йил ва олти ой.

Билим юртига 8—10 синф маълумотидаги 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Уч йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат ва ҳунари бўйича диплом берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар. Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар. Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3х4 см), турар жойидан справка, мактабдан характеристика, автобиография.

Ҳужжатлар эрталаб соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар-81, Домбробод кўчаси, 74-уй (54, 50, 70, 79, 80, 34, 103-автобуснинг «Домбробод» бекати). Телефон: 77-49-53.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/III да Травиата, 6/III да Золушка (12.00), Пиковая дама (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да Қиёмат қарз, 6/III да Бой ила хизматчи.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/III да Хотинимнинг эри, 6/III да Тўйдан олдин томоша.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Аралаш ҳайвонлар группаси» аттракционининг гастроллари (19.30).

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги нефть ва газ конларининг геологияси ҳамда разведка қилиш институти коллективи геофизика бўлими мудири Ҳ. Ҳ. Иноғомовга онаси

Марҳаматхон УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06115. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1555.